

209.

6009

Waene, aga auus.

R. Misch.

209

Wanemuise
näitelawa
+ TARTUS. +

Wanemuise
näitelawa
+ TARTUS. +

Maene, aga aius.

Pilne-komöödia neljas waatuses.

Robert Misch.

Folkinud: K. Kadane.

Wanemuise näitelawa
Juuni 1913.

ENSV TA
Kirjandusmuuseumi
Arhiivraamatukogu

76132

2.

Tegelased.

Reisberg.

Pr. Reisberg

Anna } nende tütreid.

Milli }

Härra Reinecke.

Leo Meister

Karl Klötz

Professor Gessner.

Malvine, tema tütar.

Õpetaja

Õpetaja proua.

Sejameesteltsi esimees.

Leo tädi

Kõvera kontsa Marie

Proua Overbeek.

Soatüdruk

Koht ja aeg: Siny olevikus.

Esimene waatus

[Lihtne tuba Reisbergi juures. Tagasei-
nas pah. pool niri nurk uksega, millest
kerrideri wäha wäib, kust üks etterotta ja
trepi päale wiib. [Üldine sissekäik.
Pah. pool kõrwal üks kööki Par. pool ta-
gapool üks professori tüüpa, espool
magamise tubadesse. Tagaseinas keskel
suur aken nullgardinatega, selle ees kõr-
gem koht, kus õmbluselaud ja wana tu-
gitoel seisawad. Kõrwal pah. pool nur-
gas linnupuur [wäi kuldkaladest] ja
lillilaud. Par. pool taga rapp. Es-
pool lihtne wana sohwa, selle ees
umargune ehk pikergune laud, mida
söögilauaks tarvitatakse ja tarwilik
aru toolid. Seintel oliwarwipildid.
Pah. pool ees wäike riul nõundeaga. Selle
ees wäike neljanurgeline laud toolidega.
Pippu petroleumi lamp keskel laes.

Terwe sisseseade on waesepeolne ja wa-
namoodi, aga puhas ja kohtune.]

Letendus

Dr. Reisberg. Kõwerakontsa Marie

Kõw. Marie [katsub üht siidist alus andrunkut.]

Palistused on aga päris äraõõrdunud.

Dr. Reisberg. Need panen ma teile meest, Ma-
rieneri.

Marie. Noh, rüüt en aga ka juba katki.

Dr. Reisberg. Ei, seda wõite kinni nõeluda,
minu ingliskene. Selle eest on ta aga odaw.

Marie. Seda nimetate teie odawaks? Enam
kui karstertkümmeend marka ma
tema eest ei anna.

Dr. Reisberg. Oh ei- selle raha eest lasen ma
teid teda korra waadata. Ta on ühel
krahwi proual ainult kolm korda
seljas olnud.

Marie. Ja selle järel terve aasta tema
toatüdrukul.

Dr. Reisberg. [paneb andrunki ära.] Noh,
süs jätame pääle, lapsuke! Süs ei taha

ma ka teie sõrmusest. [Annab talle ühe etui tagasi] Oh ei! Meie peame inka kõige kõrgemat hinda maksma.

Marie Selle ostan ma ju jälle wälja, pr. Reisberg. - Noh, kui te sõrmuse eest kahesakunnendimarka annate, siis maksan ma wüsteitkunnend undruku eest

Pr. Reisberg. Minu pärast. Ma saadan teile siis undruku homme. [Wõtab etui jälle tagasi].

Marie. Kas kwitungi ka saan?

Pr. Reisberg. Aga Marienene, te teate ometi, need on eraasjakesed. Siia ei ole tarwis politseil enmast sekka segada. Reisbergi emandat wõite usaldada! [Annab talle raha].

Marie. Tean ju olen ka teile terve meie perenaese klube kundedeks muretsenud. Teie olete minu läbi ilusa raha teeninud.

Pr. Reisberg. Noh, ja teie waheprotsent?

Kas teie selle inna punktipeält kätte ei ole saanud? Kuudas oleks siis tänawu ühe ilusa kasukaga?

Marie. Pärastpoole - talwel!

Pr. Reisberg. Ja, mis on ta kallim.

[Kõlistatakse.]

Pr. Reisberg. Pst! [Läheb pah. poole taha, jätab ukse lahti ja waatab eeskoja uksest läbi väinse augu wälja; tuleb siis tagasi, poolehäälega pah. poole näidates.]

Puttu - kõõki - uttu! Kui ma selle dame sisse olen lasknud, lähete teie tagast wälja. Aga pange üks õige tusa kinni - Lumalaga!

Marie. Mis saladused teil alati on! [Pääd nimitades ära pah. poole.]

Pr. Reisberg [ootab kuni Marie ära läinud on ja awab siis eeskoja ukse selle järele kui juba teist korda on kõlistatud.]

2. etendus

Pr. Reisberg. Pr. Overbeek.

Pr. Reisberg [rügamaid kniksuid tehes,

alandlikult) Palun väga wabandada. Ma olen kõõgis. Kellega mul on aam? Kas armuline proua ei tahaks lähemale astuda?

Pr. Overbeek [keskmistes aastates; väga suurt sugune ja uhkelt lahke, waatleb proua Reisberg'ki ja ümbrust leignetti läbi.]
Teie olete proua Reisberg?

Pr. Reisberg. Teie käsu pääle, armuline proua.

Pr. Overbeek [tõmbab ühe kirja wälja.] Teie mees on meie käest kirjalisult toetust palunud. Mina olen salanõunikku proua Overbeek, waestekassa esistuja - Noh, siis näeb ju päris korralik wälja.

Pr. Reisberg Oo, selle pääle panen ma rõhku, armuline proua. Meie oleme waesed, aga auusad ja korralikud inimesed. - Kas armuline proua ei tahaks mitte istuda?

Pr. Overbeek [istub.] Ma olen järele kuulanud ja toepoolt teie üle ainult häid

teateid saanud. Ka teie mehe õnnetusest olen ma kuulnud. Ta on oma käewarre murdnud?

Pr. Reisberg. Käs, armuline proua. Ta sattus parema käega masina wahale.

Pr. Overbeek. Milllest teie siis elate?

Pr. Reisberg. Siin ja seal leidub midagi kannab kuulutusi laiali, on pidudel usk-scheidjaks. Siin a poolt saab ka väikest teenistust ja siis wana soldatite paine. Palju teda ei ole. [nuttes] Ja wahel käib meie käri ka väga halvasti, armuline proua. Kui mitte wahetwahel mõni suuremeelne häategija.

Pr. Overbeek. Rahustage ennast!

Pr. Reisberg [nutab kõwemini oma tasku rätikusse] Ah, armuline proua, seda ei ole mulle ka hälli juures kuulnud. Meil oli oma tiseri töökoda kümme selliga ja -

Pr. Overbeek. Pahun jätku nutmine. See teeb mind närwiliseks. [Wõtab rahakoti ja

annab talle raha.] Ainult natukene eris-
algses.

Pr. Reisberg Oo, armuline proua, Jumal ta-
sugu teile, mis te meie waeste, aga auusa-
te mineste hääks teete, kelle käsi nii
hinnus halvasti -

Pr. Overbeek. Ärge ainult jälle päale ha-
kake! [Tõmbab ühe taskuraamatu välja
ja märgib sinna midagi sisse.] Teil on
lapsi?

Pr. Reisberg [inca ettevaatlikult ja tagasi-
heidlikult] Lapsi? - Ja - kas minu mees
seda ei kirjutanud?

Pr. Overbeek. Ei! - Pojad, tütreid? -

Pr. Reisberg. Ikuv... kaks tütar t. kahesateist-
kümmend ja kakskümmend!

Pr. Overbeek. Need peaks ju ometi teile teeks
olema.

Pr. Reisberg. Üks õpib ju veel... Palga natu-
ke, see kuulub niite pääle ära... Ja teine...
[ohkab] Oh Jumal!

Pr. Overbeek. Ta on ometi auus ja korralik.

Pr. Reisberg. Armuline proua - ära kägis-
taksin ma tema, läbi pensaksin ma
tema, nõnda et tüki taga. . . Meie olemis-
waesed, aga auusad inimesed. Tä omihe
kohturiijutajaga kihlatud. Tä kogub
müüd raha pulmadeks. Aga et teda
peutuda tohiks! - Parem teen ma tööd,
et nahk käte päält maas. [Mutab]

Pr. Overbeek. See on teist tubli! - Aga palun
ärge mutke. Auusaid inimesi aitame
meie häameelega [Muusutab keerraga
õhus üngi]. Ma ei tea - siin lõhnab nagu
amiprae järele.

Pr. Reisberg Amiprae järele? - Jumalukene,
seda ei wõi meie omale jõulukski lubada.
Müllerid on küll jälle oma kooziukse
lahti jätnud, siis lõhnab terve maja.
Need inimesed elawad. . . eijeh. . . Armuline
proua wabandawad mind silmapilguks.
Ma waatan ainult nature oma kartu-
lisupi järele, et ta põhja külge ei kõrbe
[Puttu ära kõõvi, paneb nuse oma taga

Kinnis.]

Pr. Overbeek [nubib toas ümber ja leiab
ühe kõrvale pandud südise alusund-
urku, mida ta murtades vaatleb.]

Pr. Reisberg [tuleb tagasi.]

Pr. Overbeek Mis see siis on?

Pr. Reisberg. Ah see, see on ju - proua dr.
Kistleri oma. Mina parandan vahete
vahel temale naturcene.

Pr. Overbeek So? Siis võiksin ma teile
tööd muretseda.

Pr. Reisberg. Täna, tuhat, tuhat korda. Ai-
nult mul on majatoliturega niipalju tege-
mist. Eks ole, armuline proua, meie saa-
me õige pea abi? [Nuttis.] Praegu käib
meie käsi väga halvarti. Ah Jumal, mul
on kerjamine nii raske. [Tõrka kõvernemi
nuttes.] Aga kui nii palju arateminata
õnnetust on olnud kui meil...

Pr. Overbeek. [närviliselt] Hää küll! - Tõtku
ainult järele! Ma luban teile... Teie peate
juba tuleval nädalal...

[Kõlistatakse kaks korda kõvasti]

Pr. Reisberg. Wabandage!

[Puttab ettekotta, kuulda on tasast sorinat]

3. etendus.

Milli [wäga toredas viides]

Pr. Reisberg [saadab tema kõige suurema
wisakusega sisse] Ah, armuline preili
tulwad ise? Alusundmuse ei ole veel wal-
mis. Aga ma olen juba pitride juures.

[Sasa pr. Overbeekile] Pr. Dr. Kistleri tütar

Pr. Overbeek. Noh, ma lähew nüüd. [Secretab
Millit.] Jumalaga, proua Reisberg! Siis
jääb selle juurde. Minu pean sõna.

Pr. Reisberg [teda wälja saates.] Armast In-
mal taruqu teile seda... Meie oleme wae-
sed, aga auusad inimesed. Tuhad, tuhad
tänu, armast armuline proua. [Mõlemad
tagast ära, wimased sõnad juba ees-
kojas]

Milli [hakkab kõvasti naerma.] Ma nae-
ran ennast lõhki.

Pr. Reisberg [tuleb tagasi, langeb ühe tooli

päale] Oh! See oli aga töö! Mida see kõik
kõnisis oma närise lu marga eest! Ma
mõtlesin, ma saan rabaduse, kui nii
ülesdõnnerdatud sisse astud.

Milli. Noh, täna on ometi pühapäev, mam-
ma. See võttis voorimehe ja siis sõitsime
wähe krüünesse.

Pr. Reisberg. Miks te siis kohe sinna ei jää-
nud?

Milli. See peab oma sugulaste poole mi-
nema. Perenkonna pidu wõi misugune
treedel. Mamma, kes see madame siis oli?
Mõne seltsi poolt?

Pr. Reisberg. Kes siis muudu?

Milli. Kiriklise hoolikandmise poolt? Wõi
waeste kütte poolt?

Pr. Reisberg. Midagi uut - häategewa nais-
seltsi poolt.

Milli [wõtab kübara pääst ja ümber oma
tte ühte lauluwäsi.]

Pr. Reisberg. Ole häa pane ta kappi. Ja tee
et halli kleidi seljast ära wõtad. Kui nüüd

weel keegi järele kuulama tuleb! Püha-
päiwiti nad ju mõnikord tulewad.

Milli [läheb oma asjadega eest par. poolt
ära] Sumal, mis inimesed meie olesse!
Mitte korrakult uidesegi ei tohi ennast
panna.

Pr. Reisberg [temale järele hinded] Ole rõõ-
mus, et sul niisugune ema on! Sinust
saaks üks kerge taimexene, kui mina
sinu järele ei walwaks.

Milli Ei, mamma - selle jaoks olen ma
liiga tark. Tantsupidudele ja pärast uhitsa-
le-tanawäga. Mina tahan dan üks saa-
da. Küll See mind juba ära wõtab.

Pr. Reisberg Ehk ka mitte!

Milli Noh, siis keegi teine - aga siis juba
mõni miljonär. [Paneb käed kuxla taga
risti ja teeb tantsuliigutusi ühe wiisi
järele, mille juurde ta laulab.]; Kas pole
mina kena, kas pole kena? / Mina olen kena,
kena olen mina. Ah, mina oleks pida-
nud tantsijaks hakkama.

Pr. Reisberg. Mida veel!... Sa oled nii kui nii kergemeelne küllalt, sind peab silmas pidama. Woorus on tänapäew kapital.

Milli [naerab korraga.]

Pr. Reisberg. Noh, mis sa siis naerad?

Milli. Kuu sa nii waga näo teed, ema! - Sest-haha - sest siis olen mina oma kapitali läbi lõõnud - ühes protsentidega.

Pr. Reisberg. Misugune häbemata nina-tark! Ei, kui ma mõtlen, kuidas mina noorest-pärast olin - noh, marsch, kasi-teised riided selga!

Milli [ära minnes.] Kus siis isa on?

Pr. Reisberg. Kirikus.

Milli. Ai wai - jumalakarlikuu mängimas

Pr. Reisberg [wiharelt.] Meie oleme jumalakarlikud... midagi uskumata peab inimene. Waesed inimesed peawad jumalakarlikud olema.

Milli. Ja, sest et see midagi sisse toob [Naerdes parem. p. ära.]

Pr. Reisberg [järele sõimates.] Sina häbemata

konn! Tuleval pühapäeval lähed sa ühes!
 Opetaja on juba isa käest kaks korda
 küsinud, miks sa enam sugugi armu-
 laual ei käi. [Hakkab pikkanisi lauda
katma, laudlina, veiniklaasid, tald-
rikuid ja muud asju kappidest ja
köögist tues; ka järgneva etenduse ajal.]

4. etendus

Reisberg. Pr. Reisberg.

Reisberg [tagast sisse, kuna kuulda on,
kuidas üks üks lahti tehtakse. Wana-
aegne torukübar, palveraamat käes.]

Tere, ait!

Pr. Reisberg [käed puusas] Mis kell siis
 praegu on?

Reisberg [vaatab uuri, waletades] Pool
 kaks

Pr. Reisberg. Ja kudas tuleb xirik wälja?

Reisberg. Kell kaks teistkümmend!

Pr. Reisberg. Ja kus sa nii kaua oled?

Reisberg [pahaselt.] Ära hakka tuli nori-
 ma! Kui ma pühapäeval ^{oma} ~~ma~~ klaasikese õlut

jeon. Kas sul selle vastu ehk midagi on?

[Tema poole] Oh sul midagi selle vastu?

Pr. Reisberg [vaikselt jäädes] Aga ei-ei!

Aras siis kohe jõrama harkka!

Reisberg. Sina jõrad! Ja kui veel nii häa
sehwiti olen teinud. [Tõmbab ühe kaksküm-
nemargalise wälja.]

Pr. Reisberg. Mehekene! "

Reisberg [pilgates] Müüd olen ma mehe-
ne! [Annab raha naesile ja paneb oma
kubara ja raamatu ära.]

Pr. Reisberg No ütlesin et... Kelle käest siis? -
Seltsi käest?

Reisberg. Ooh ei! Kändral von Kamecke
käest. Sellele ma kirjutasin ju. Wana sõja-
seltsilise- hääd teated sõjameeste seltsi
ja õpetaja poolt - iga kuu kümme mar-
ka ja wanad ülikonnad.

Pr. Reisberg. Sina nad oma wanade üli-
konnadega!

Reisberg. Jii! Kui ülikond häa on, annab
juudi naene tema eest wüsteistkümme

marca ja palitu eest veel enam. Kas
siis nüüd varsti süüa saab?

Pr. Reisberg. Anna ja Kloetz ei ole veel
kodus.

Reisberg. See parjib nüüd küll iga päeva
päew sinu oma kere täis, see äranälgi-
mid kirjutakom?

Pr. Reisberg. Täta sina õige see Kloetz
rahule! Ole rõõmus, et ta su tütre ära
võtab.

Reisberg. Rõõmus ole veel? Minu tütar võib
hoopis teistsuguse mehe saada.

Pr. Reisberg. Sina ja Milli, teie olete päris
pääst lagedad.

Reisberg. Olin ometi iseseisew ärimees.
tahaks ometi jälle haljale oksale saada.

Pr. Reisberg. Ja, sina oled oma perekonna
haljale oksale upitanud. [Flaxkabspeix -
kannisi nutma.] Kui ma selle pääle
mõtlen, et meil oma maja oli. Ja sina
panid kõik nahka. Mina olin ikka vinn.

Reisberg. Täta nüüd järele, eit! Kas meie

käsi halvasti käib? Arimees waewleb ja waewleb, ja ühel hääl päewal - on ta pankrott. [Uhkult.] Meie panime minewal aastal poolteisttuhat margakest kõrwale - ja sel aastal saab veel enam.

Pr. Reisberg. Pst'-Milli on sees.

Reisberg. Sa sinu pandid - ja meie hoiu raamat -

Pr. Reisberg. Ära nõnda karju! - Kas rääkisid õpetajaga?

Reisberg. Ja! Ma tänasin ilusa juttuse eest. See on ju tema nõrk külq. Ta pidas mulle siis veel wäinse erajuttuse maailma murest -

Pr. Reisberg. Noh, ja? [Teib rahalugemise liigutuse.]

Reisberg. Ei, täna mitte! [Awab seinä kapi, kust ta tindipoti ja suure kassaraamatu wõtab; naerdes.] Sina, ait - kui õpetaja seda raamatut näha saaks!... [Ishtub ja kirjutab.] Nõnda siis, pühapäewal 29. septembril. erakorralised sissetulekud: 20 marka -

Kindral von Kamecke käest.

Pr. Reisberg. Noh, siis kirjuta veel juurde :
20 marka - salanõumeniku proua Over-
becki käest.

Reisberg. Jõhoo! Paris ilus selwtikene
pühapäeva kohta! - Noh vaatame õige,
palju see küll wälja teeb. - Erakorralisi
sissetulekuid: nelikümmend viis marka, -
korralisi sissetulekuid: wana soldatite
pauk- linna waestekassa - waesuse ja
kerjamise wastu wõitluse selts - sõja-
meeste selts - maa-aktsias - Johannese
selts - pankade kapital waeste hääks-
tiserite ühis - kristlik meelteselts -
oberit von Hake. - Teeb kokku - [lugedes]
hm - hm, - hm - sada kaks marka. Tule-
wal kuul tuleb müüd veel waeste-kütte
selts -

Pr. Reisberg. See ei anna ju raha.

Reisberg. Noh, aga sissetuleku hulka peab
ikka üles kirjutama. Puid peaksime
ju müüdu ertma. Novembri kuul algab

wana talveriete wäljajagamise selts oma
tegewust; ja siis hakkawad tasawesti
jõulukingid tulema.

Pr. Reisberg [põlgawalt] Th-wanad uided,
õunad ja pähklid!

Reisberg. Noh, seda kõike võib rahastada. —

5. etendus

Endised. Milli [Bärast] Anna ja Klutz

Milli [lihtsast, aga peenikeses rõduses kleidis]

Pr. Reisberg. Pst! - Tüdruk!

Milli Tere, papa!

Reisberg [käsa tema poole wälja laotades,
liialdatud õmusega.] Minu ingliskene!

[Suudleb teda.] Sa mu uhkus ja mu rõõm!

Pr. Reisberg. Ära tee teda veel pöörase-
maks, kui ta juba on, wanamees!

Reisberg. Li-ilu nõuab auustamist, nõuab
imertamist. Tantsi õige, mu tütreke -
tee oma wanale isale rõõmu!

Milli [tantsib mingisugust Hispania
tantsu, milleris ta enesele laulu umise-
des ja sõrmedega lasku hüües muusikat teib]

Fr. Reisberg. Solliks läinud, mõlemad! -
 Sumalukene - minu anipraad? [Puttu
ära pah. poole]

Reisberg. Prawo-wäga tere! Kuse nagu
 unes operettes. Sinu Leo on lambapäa,
 kui ta sind ei wõta.

[Saga on kuulda, kuidas eeskoja üks
lahti tehtakse ja jälle kinni pandakse.
Kohe selle järele ilmuvad Klötz ja
Anna. Mõlemad jääwad imestades ukse
päale seisma.]

Anna. Oh sa aeg küll! Kas sul häbi ei ole,
 Milli?

Milli [jääb löötsu tades seisma] Ah mis!

Klötz. Aga... aga... üks korralik tüdruk
 ei tantsi mitte nõnda.

Milli. Ah, teie-püüri!

Klötz. Mu jumal, ma ei tahtnud teid
 haawata.

Reisberg [pahaselt]. Miisuguseid tähendusi
 ei tehta mitte, härra Klötz. Minu tütar
 teab mis kõlbab.

Anna. Teie hakkate kohe minu peigmehega
tühise.

Klötz [haawatult]. Mu jumal, ma wain ju
jälle minna. Ma ei tahaks mitte pereson-
na rahu. . . .

Pr. Peisberg [keedulusikaga; pistab pää
kõõgist walja.] Kas teie olete lapsed?

Pange kübar ära, Klötz! [Kuna ta aimelt
pahaseid nägusid näeb.] Noh - teie olete
küll jälle tülitsemud?

Anna. Terwe rõõm kodu olla lähel ära,
ema. Alati rakuwad nad minu Karli
kallal.

Milli. Kas sa ei kuule! Tema hakkas ju
päale.

Peisberg. Ja, seda ta tegi.

Milli. Ma ei söö teda ära, sinu mesima-
gusat Klötz'i.

Pr. Peisberg [ähwardades] Südruk, ma
ütlen sulle. see igawene tülitsemine!

Klötz on peresonna liige. Terwe nädal
näed waewa ja pühapäeval ei wõi mitte

oma anipraadi rասսւնէստցի ռահուցա օրա
սնւն. Նոհ նտտ, Միլի! Գնասէստ քօօլէ օր
սնւ նօճալ Լաւճա կաճա! [Լօօօ կօօցւոսս
քննի, օրա.]

Միլի [քախս նօցա, կօօօ սօրնէճէգա նքս
յա կաճա Լաւճա.]

Աննա յա Կլօճ [քօտաքաճ քլիքիճ օրա;
Աննա քլօօ օրաճ օրքաճ կաքնիսս.]

Քիսբէրց [քիլքաքա Լախսսէգա Կլօճի քօօլէ.]

Տօխնա տէճ քախստ աիճաճ, հօրա Կլօճ?

Կլօճ [քաքստ տօրքիճ, քնա տա քալիքի սէ-
յաճ քօտա.] Գնան քօցա!

Քիսբէրց. Նոհ, հօրա Կլօճ, միս տէքաճ
սիս քօրքէճ քլէքաճ?

Կլօճ. Գնան քօցա, տօնա քլսնաճ.
Մաքսօխտ քրէսիճէնտ օրա նսս աննաքցի
սաանճ յա նիքտաքաքսս քիստ քլիքիքստ
քօօլէ.

Քիսբէրց. Օի, միսսսգնսս աննա տէլէ!

Աննա [քաքն. ք. տլլէ.] Օրա Լաքսս քնաճ
օրա նաքիճա, Կառլ! Կիս սա կա տէքա
քլէ քիլքաճ, սէլլէգի քօրաճտ սաաք տա Լախսնալ

25.

ajal kuninglikuks ametnikuks.

Reisberg. Noh, eiotsa on ta aga ainult üsna väike ajutine kirjutaja/maakohetus.

Klötz [haawatult] Kui ma tüliks olen, wain ma ju jälle minna.

Milli [tasa Reisbergile] Seda ütleb ta iga pühapäeval, ei lähe aga ialgi.

Reisberg [nüisama] Wastik inimene! [Kõrvalt] Aga härra Klötz - teie siin olete on meile suureks auuks.

Milli [naerdes] Ma naeran ennast surmiks!

Kuninglik riigiametnik - 900 margaga.

Klötz. O, palun - see tõuseb iga aastaga.

Anna [pilkawalt] Siin Seal on miidugi rohkem.

Milli. Niipalju kulutab tema oma riide peäle. Ja kui ta ise oma äri awab -

Anna. Siis wõtab ta kellegi teise!

Milli [kehitateb õlgasid]. Sa oled ainult rade.

Anna. Siin armukesse peäle?! - Oh Jumal, kui ma seda saada tahaksin - kümme iga sörme jaoks.

Milli [wihaselt] Sa muidugi, sinu näo ja
sinu peensuse juures!

Pr. Reisberg [suure amprae waagnaga]
[Tüdrukud jääwad tema ilmunisel wait.]

Pr. Reisberg. So, lapsed - nüüd istuge!

Reisberg [liialdatud wiisakalt]. Palun,
härra Klötz, istuge emeti!

Pr. Reisberg [taha par. poole, koputab.]

Härra professor - härra professor!

Reisberg. Professor on küll wälja läinud?

Pr. Reisberg. Si, see ei ole juba kaks nädala-
lat enam õhu kätte saanud. Ta kirjutab.

[Koputab weel kord, awab siis ukse ja
hüüab sisse.] Mu ja! Härra professor -
lauda!

Gessner [hüäl parem. p.] Teie segate in-
imest ikka, kui ta kõige paremas töö-
hoos on.

Pr. Reisberg. Oh, inimene ei ole ^{emeti} ~~üksipäi-~~
nis töö jaoks olemas.

[Klötz ja Anna on selle aja sees lauda
istunud.]

Reisberg [tasa Millile] Nüüd waata, kuidas see ära nälginud kirjutaja ennast täis topib.

Käin [istuvad, hakkavad sööma.]

6. etendus

Endised. Gessner.

Gessner [istub ilma rõna lausumata lauda]

Milli. Tere lõunest, härra professor!

Gessner [tusaselt] Tere.

Pr. Reisberg. Noh, mis pärast teil siis jälle kops üle maksa on läinud?

Gessner [poniseb midagi oma ette.]

Pr. Reisberg. Teie peakrite rohken inimeste seas käima, härra professor!

Gessner. Ei taha! Inimesed on puha vastikud loomad.

Reisberg. Oh ei! Miku arust on nad päris kenad, kui nendega ümber käia mäistad.

Gessner. Haha - ja, seda mäistate teie turedasti! Teie olete tulewiku kandja.

Reisberg. Mis ma olen? Salgi ei tea sa, kas te meelituse või jämechuse ütle te. Noh,

proost, professorikene! [Walab temale ja teistele weini.] Noh, jooge ometi! [Soob Milliga kokku, lükkab siis waagna Klötz'i... ette.] Wõtke ometi veel raasukene, Klötz! Mul on ickka nii häameel, kui teile nii hästi maitsub.

Klötz [täie suuga närides.] Tänawalandlikult! Anipraad on minu armsam tuit. [Säidab oma talvriku täis]

Reisberg [tasa Millile.] Seda on näha. Nagu oles ta terve nädal nälginud. Milli. Seie ei ole küll mitte alati nõnda vääkinud, härra professor? Seie olite ju ka kord noor ja armastate - Gessner. Olin, haha - ja kuidas veel! Aga kõik lollus: armastus, süperus, perekond! Kõik enese pettus, ettekujutus! Aabitsajutud suurte laste jaoks! Naesed petavad mehi, mehed naisi. Kõikide wõithus kõikide vastu. Omas raamatus, mida ma praegu kirjutan, sääl kirjutan ma õiget ilma, ilma

nagu ta on, wärwinkata ja katmata.

Reisberg. Sest peab kena raamatuke saama!

Jessner. Dünanidi pömm, minu armas.
See saab tähelepanemist äratama; see
teeb mind kuulsaks ja rikkaks.

[Kõhistatakse kaks korda üksteise järel.
Kõik lausevad nagu komando järel kor-
raga oma noad ja kahwid kõhisedes ja
chmatanult taldrivate pääle langeda.]

Pr. Reisberg [kohkunult üles karates]. Su-
mala pärast! Üks waeste hwolekandja! Mõne
seltsi poolt! [Sähel nuttu taha.]

Reisberg [hüüab talle järel.] Ära tee lahti-
ära tee lahti! [Paneb weinipudeli nuttu laua
alla.] Jooge ära- nuttu, jooge ära!

[Kõik kargavad üles, jookwad oma klaasid
tühjaks jne.]

Pr. Reisberg [läbi ukse] Keegi pikas kumes!
Ani ära- ani ära!

Reisberg [haarab anivaagna ja paneb kappi.
Millile.] Jäta kartulid lauale- jäta kartu-
lid!

[Suur segadus, mille juures üks teist tõukab]
Klötz [tasa Annale] See on mulle aga väga
 piinlik... Ma leian, et see mitte sugugi õige
 ei ole...

7. etendus

Enchised. Reinecke

Pr. Reisberg [waatab enne uksepraod wahelt.]

Reisberg [nikutab pāaga, et kein korras on]

Pr. Reisberg [awab ukse pāranii] Palun aland-
 likult lähemale astuda!

Reinecke [aktidemapp käes; esiteleb emart.]

Pentier Reinecke - waestekommissjoni uus
 president. Tahsin korra ise järele waadata.
 On need teie tütre? [Mõlemad tüdrukud
seisawad pooliti ära pöördud.]

Reisberg. Ja, härra president. Ja see on minu
 wanema tütre härra peigmees.

Klötz ja Anna [parem poolle ära]

Reinecke. Ja kes see on? [Näitab Gessneri
pääle, kes rahulikult istuma on jäänud,
kurikawalalt naeratab ja monusalt
edasi süüb, ka wiinapudeli laua alt

jälle wälja wõtab ja omale sisse kaldab.]

Reisberg [koheledes] See on meie üüriline.
Reineene [istub pah. poole lahkureta.] So-
üüriline on teil ka? [Waatab ühest artiklit
järele.] Teie olete linna poolt waesteleanta-
wa abi kõrgendust palunud?

Reisberg. Ja, härra president. Sest et ma
ju wigase käega tööd ei saa teha.

Reineene [kärsitult] Seisab kõik artikles.
Teie olete kuulutuste kandja, saate kaks teist
kümmeend marka kuus, palute aga kaks
korda nii palju. Millega te seda põhjenda-
date?

Reisberg. Ah Jumalukene, minu halb sei-
sukord.

Pr. Reisberg. Meie oleme waesed aga auusad
inimesed.

Reisberg. Meie tapame ennast tüüriise leiva
pärast.

Reineene. Noh, teie tüüred on ju ometi täis-
kaswanud. Need peaks ju teile tüeks olema.
[Karedalt Millile, ihmuat tema pääle waa-

tars.] Mis teie siis teete? Ole teie mõnes
wabrius? [Waatab Millile teravamalt
otsaja teeb tahtmata inestawa liigu tuse;
enesele.] Paganapihta!"

Milli [kes oma mõju märganud on, tuleb
konetilt naeratades lähemale.] Ma olen
Jersoni juures riie te osakonnas.

Reinecke [hoopis teisel toonil.] aa - [Tõuseb
üles lähem tema poole; sesistades.] "Waata
ometi! Kuidas siis teie nimi on, lapsuke?"

Milli [konetilt.] Milli. Võnda kutsutakse
mind nimelt kodus.

Reinecke "Sis nimi - ja ilus tüdruk!"

[Poolhäälega] "Ja misugune kasvab siin!"

[Suletab meelde, kõhatab, waatab aktiotesse.]

Nii suur kõrgendus, see ei lähe muudugi
mitte nii lihtsalt - seda peab enne põhjali-
kult järele uurima! [Tõstab jälle]

[Samale läinud Reisbergid tulewad jälle
lähemale.]

Reisberg. Kuu teie meie eest kosta tahaksite,
härra president. . .

Pr. Reisberg. Meil on seda ju nii tarvis...

Reinecke. Pohjus mõttelikult ei ole ma selle vastu. Kui lapsed on, - tütar, kes veel midagi ei teeni. - See ei teeni ometi veel midagi, mu laps?

Milli. Mina?

Pr. Reisberg [nutu] Mitte krossigi. See tähendab, natuke... See kuulub riide peäle ära.

Reinecke. Sarske aga. Ma küsin teda ise. [Mõlemad wananad lähewad jälle eemale.]

Gessner [naerab pilkawalt ja lähew naerdes par. poole taha ära]

Reinecke [tüüseb üles, lähew Millile lähemale ja waatleb teda hirmuskalt] Kannate küll häameelega ilusaid riideid - mis?

Milli. Ah Jumal, waeine tüdruk nagu mina -

Reinecke. Kui keegi nii kena on, siis on tal küll ka kiusatusi - mis?

Milli. Härra Reinecke, mina olen ams tüdruk.

Reinecke. Muidugi, - muidugi! [Ernast unustades] Aga teil on küll oma auustaja - mis?

[Mulde tule tades] See tähendab - seda ei peaks muudugi olema. Aga linnades on nüüdse aja noortel nii kerged eluambed. Pr. Reisberg [ettepoole tülles] Ära nägistan sinu matema, läbi peksaksin matema, et tükid taga, kui ma seda kuulaksin. Küsige ainult Sorenzi koguduse õpetaja käest. Meie oleme vaesed, aga auusad inimesed.

Reisberg. Meie nõuame veel jumalakartust ja hääd eluviisi. Meie oleme vanamoodi inimesed. Olen soldat olnud. Sumalaga kuninga ja isamaa eest.

Reinecke. Wäga tubli! Seisab kõik ahtides, et teie kuningatruu olete ja nõnda edasi. . .

Pr. Reisberg [tasa] Südrun ei teagi veel, mis mees on, härra president.

Reinecke [hinnakalt] See? Hmm, hnn! - Wäga ilus, väga ilus! [Uttub jälle] Tuleme siis jälle ahtiliste asjade juurde.

[Waatab ahtidesse.] Teie saate ju mui-

dugi veel teisi teetusi?

Reisberg. Ei -

Pr. Reisberg [tõunab teda, ruttu] Ja - see tähendab, wigaste paunikit.

Reinecke. Ja pääle selle veel waesuse wastu wõitlemise seltsi poolt ja ka kristliku meeste seltsi poolt. Seisab wähemalt aktiides.

Pr. Reisberg. Kuja - millert peaxsime me siis muudu elama?

Milli [tuleb tantsiwaid liigutusi tehes lähemale, jääb Reinecke ligidale seisma ja waatab talle magusalt otsa, kuna ta käed ristis kuskla taha paneb.] Ah Sumal, härra Reinecke, minu waesed wanemad peawad nii hirmsasti waewa nägema. Ma tahaksin neid nii häameelega aidata.

Reinecke [hinnukalt.] Noh, küll see veel tuleb, laps. [Sesistades.] Nii ilus tüdruk nagu teie.

Milli. Ah Sumal, selle pärast! Kui auusaks jaada tahad. . .

Peinecke. Wäga tubli! Iksa auusaks jääda!

Milli. Ja ärid maksavad nii halvasti.

Peinecke [waatab üles.] Siis peaksite midagi muud otsima - häa palgaga koha mõnes korralikus eramajas. Wähest saaksin ma teid aidata.

[Terwe jutujamine sosinal, kuna nad keskele nihkuwad. - Mõlemad wanad on rohe jälle kõige tagumisesse nurka taganenud, kust nad iga liigutust waitseswad.]

Peinecke. Kas need wõin teil omad juuksed on?

Milli. Ja muidugi.

Peinecke. See on ju kui kuld mantel, kui te nad lahti teete.

Milli. Kuni üle põlwe.

Peinecke [laxub hirmuvalt huuli.] Kuni üle põlwe?! Hm, hm! - Ja missugused kenad jalakesed teil on, teie wäike saataw!

Milli. Härra Reineke!?

Reineke [äkki] Meistate teie keeta?

Milli. Ei! - See tähendab, natuke...

Reineke. Sellist on küllalt! Teil ei ole ju tarvis ise keeta! - On teil ilus käekiri?

Milli. O ja!

Reineke. Kas tahaksite ühte kohta wõtta wotta - nii majapreiliks?

Milli. Ah, teie teete nalja?

Reineke. Mina olen nimelt leek. Minu poeg elab mujal. Mul oli juba kord üks majapreili. See on - see Raks ära. Nüüd tunnen ma ennast sagedasti nii üksi olevat. Mul on kedagi noort inimest tarwis, kes mulle ajalehte ette loeb, minu eest kirju kirjutab, minuga juttu wõtta ja kaarta mängida võib - ja nõnda edasi.

Milli [aru saades] Ah see?! - Seda võib ju kergesti leida.

Reineke. Seda ütlete teie! Ma pistain kord ühe kuulutuse lehte. Naesterahwaid tuli küllalt... puha wanad krihwlid wõi jälle.

taimereised. - Ei, tänan! Teie ei peaks seda
kahetsema, lapseuke. - Noh, kas tahate?
Milli. Jumal, ma ei tea. Ma peaksin ju
enne oma vanemate -

Reinecke. Küll ma seda juba teen. - Nii
suis mõelge järele! Ma tulen paari päeva
pärast tagasi. Väi teon teid ärist ära.
Teile ei saa sellest kahju olema! (Kõwasti
wanematele.) Hm, hm! - Teie tütar jutustas
mulle ühte ja teist. Noored inimesed on
weel otsenohesed. Tubli tüdruk - hästi kas-
watatud!

Reisberg. Meie oleme kõik teinud, mis wõi-
sime, härra president.

Reinecke. Seisab kõik artikides. Tahaksin
ütelda: häa tundemärk! - Ma arwan, et
ma teie palwet toetada wõin.

Reisberg ja pr. Reisberg (ühe korraga)
Palju, palju tänu, härra president! - Ar-
mas Jumal tasugu seda teile.

Reinecke. Ilma ääratemmata õnnetu
wastu ei wõi keegi midagi parata. Tubli

inimesi ei jätä meie hädasse. - Siis jumalaga, mu laps! - Jumalaga! [Ruttwära, tagast.]

Reisberg [saadab teda wälja.] Miu kõige alandlikum tänu! Palun auustage meid jälle oma külaskäiguga, härra president! [Sagast ära.]

Pr. Reisberg [knixsu tehes.] Tuhat, tuhat tänu! Saewas tarugu seda teile!

S. etendus

Endised siis Anna Klötz Gessner.

Pr. Reisberg. Woh, Milli?

Reisberg [welkuse päält.] Wanal on ju päris paa segi sinu pärast.

Milli [naerdes.] Mõttele ometi, papa, - ta tahab mind oma teenistusesse wõtta - [kawalalt.] majapreiliks.

Reisberg [ünestades.] Pagana päralt! Kas sa siis tahad?

Milli [konkilt.] Ah Jumal, niisugune wana mees!

Reisberg. Ei, just niisugused. Selle üle mõtle

hästi järele!

Dr. Reisberg [plakutab kása, hüüab rõvas ti]
 Anna- Klötz- härra professor! Müüd
 wõite jälle sisse tulla!

[Anna ja Klötz, kohe selle järele Gessner
tulewad par. poolt ja istuvad ruttu lauda.]

Milli [tasa Reisbergile] Kas tead, papa- mul
 on tähtsapanemise wäärt õnn wanade härra-
 dega.

Reisberg. Saan aru, mu laps.

Dr. Reisberg [on tagast äni wälja toonud ja
wüb ta, teda kõigile hoides, pah. pool seisjast
Reisbergist mööda.]

Reisberg [peab temafilma pilgu aega kinni.]
 Kahju! Müüd on anike päris külmaxs
 läinud.

Dr. Reisberg. Ah mis- külmalts maitseb ta ka!
 [Paneb äni laua pääle.]

Reisberg [lähemale astudes, ironiliselt.]
 Palun, härra Klötz, wõtke ometi ette!

[Kuna kõik waagna kallale asuwad,
langeb ruttu eesriie.]

Teine waatus.

Seesama näitelawa. - Nädal hiljem
 pühapäewa enne lõunal. - Pak. pool päris
 ilusasti kaetud laua pääl seisab üks
 tass, võid, saia jne.

1. etendusMilli Siis Reisberg

Milli [tantsib kui eevie kerkib Washingtoni
 posti, kuna ta omale sellaks wiisi laulab,
 näed risti kunla taga.] Salala - Lalala -
 Lalala.

Reisberg [öökumes ja pantokulites, haigu-
 tades ja uniselt par. poolt.] Dere hemmi-
 kust, minu kullake! Mis sa sääl siis teed?

Milli Ma proovin Washingtoniporti. Salala
 ... Lalala.

Reisberg. Vii wara?

Milli. Warsti on poolkümme, papa Reisberg. Täesti? Noh, kui nädal otsa waewa oled näinud, võid vähemalt puhapäeval wälja puhata.

Milli. Noh, papa - ega sa emast ometi ära ei tapa!

Reisberg, [istub pah. poole.] Punduks ka weel! Inimene ei ole ju mitte ainult töö jaoks, nagu meie hull professor

Milli [tantsib jälle] Salala. Palala. Seda tantsisin ma eila kaks korda - Seega ja ühe referendariga. Suur tüli tuli minu pärast. See oli taewalik. [Istub isale süle]

Reisberg Sa tulid küll alles hilja koju?

Milli. Noh, nõnda - umbes selle ja selle aja ümber.

Reisberg Sul on õigus, minu kullake!

Inimene on ainult üks kord noor!

Ütle, oled sa härra Reineerit jälle näinud?

Milli. No muudugi! See waitses mind

jälle eila õhtul äri ees ja lubas mulle
taeva ja maa korrata. Ja kas ma temaga
teatrisse või restorangi ei tuleks? Noh,
see sai pika nina! „Aga härra Reinicke,
mis ütlesivad minu vanemad selle
kohta?“ Ja läinud ma olin. See võttas
mind ju teise nurga peal.

Reisberg Nõnda on õige, minu kallatavine!
Kõik nagu kord ja kohus! Kuu ta mida-
gi tahab saada, tulgu isa juurde. Nõnda
peab see korralikus perekonnas olema.
[Haigutab] Ütle õige emale, et ta mulle
kohvi teeks.

Milli [pah. p. ära]

Reisberg [määril võid leiva peäle]
[Külislatakse]

Reisberg [läheb aeglaselt korridorile; tuleb
kohe tagasi ühe kirjaga, mida ta hooliga
waatab] Hm. hm. Ja, ja. Kulla mees!
Seda tahaksid sa küll! - Haha.

2. etendus

Reisberg. Pr. Reisberg Pärast Milli.

Pr. Reisberg [tuleb kohvi- ja koorekannuga; paneb selle oma mehe ette pah. poole laua peäle.] Midagi undist?

Reisberg [hakkab jooma.] Ja. Reineene käest.

Pr. Reisberg. See ei anna ju tüdrukule sugugi rahu.

Reisberg. Seda kirjakest olen ma juba pikki silmi ootanud.

Pr. Reisberg. Tüdruk ei taha aga misgi hinna eest.

Reisberg. Ei, küll ta tahab. Sulle peab ainult selgema tegema, et tema eluõnn -

Pr. Reisberg. Ei, õnn! [Wõtab kirja ja loeb].
Mida see tahab, võib arvata.

Reisberg. See ei ole veel kõige halvem.

Nisugused wanad härrad on tihti oma majatalitaja naeseks wõtnud.

Pr. Reisberg. Ja, ilma laulatamata! -
Minu pärast! Mina pesen omad käed puhtaks.

Reisberg. See seda, eit! Mina pesen ka.

[Hüüab pah. poole.] Mill-li!

Milli [pah. poolt] Ja, papa?

P. Reisberg [talitades süa ja sinna.]

Reisberg [annab Millile kirja.] See!

Milli [loeb ruttu kirja läbi.] Ah, see jätkab mind rahule! [istub isa juurde.]

Reisberg [üht tassi teise järel ära juues.]

Milli, mmm kullatükike - sa teed suure rumaluse ära. Hüüsujust hääd juhtumist ei tule nii kergesti enam teist korda. Kuita sulle kõik kindida luba - rüideid ja ehteasju.

Milli [nihutab isale lähedale.] Mu ja, papa - aga.

Reisberg [seisitades.] Sinu See ei kingi sulle ju midagi. See kaotab kõik oma raha võiduajamistel.

Milli. Ei ole tal ka tarvis. Teda armastan ma.

Reisberg. Võid teda ka edasi armastada, kes sind siis keelab!

Milli. Noh, ma tunnen ju neid wamu härrasid

Need on kõik nii hirmus armukadedad.
Siis ei tohi ma enam uuestigi wälja min-
na.

Reisberg. Si- selle eest lase isal hoolitseda!
Sa saad kaks korda nädalas luba wälja
minna... Pühapäewal ja kerknädalal.

Milli [ruttu.] Si- parem neljapäewal. Siis
on Pülle de juures tantsuõhtu.

Reisberg. Mu ja - siis saad sa oma Seoga
kerku. - Noh, ära ole rumal!

Milli. Sumal, papa- kui see sulle nii tähtis
on! Ja kui ma kaks kord oma Seot näha
wain... Äris käidakse ju nii kui nii inime-
sega nagu masinaga ümber.

Reisberg. Ja wanamees saab sind käte pääl
kandma. [Seristades] Kui sa natuke kawal
oled, minu kullatükike - selle käest wäid
sa kõik saada...

Milli. Papa- sina aga eskad! - Olen ma
suis tõesti nii ilus, nagu mehed inka ütle-
wad?

Reisberg. Piltilus, minu ingliskene.

Milli. Kahju, et ma mitte mõni krahvivi
paruni preua ei ole!

Reisberg. Küll sa selleks saad, minu kulla-
tükine - küll sa saad!

Pr Reisberg. Ja, pahema käe poolt.

Milli [naerab] Ah, ema, sa oled naljakas! -
Lalala - Lalala - Lalala... [Santsib lauldes
ära pah. poole.]

Pr Reisberg. See on põhjani ära ära -
Noh, mina pesen oma käed puhtaks

Reisberg. See seda, eit. Need peavad ju juba
päris puhtad olema - Kus siis Anna on?

Pr Reisberg. Klötz tuli talle järele. - Säksi-
wad jalutama

Reisberg. Ni wara? See ei võlba smeti kor-
ralikule tüdrukule.

Pr Reisberg. Nad on ju kihlatud

Reisberg. Ah mis!

Pr Reisberg. Nad tahtsivad omale korterit
waadata.

Reisberg. Ah, nii naugel ei ole meie veel
ammugi mitte. - Ma teen ennast nüüd

Reinecke härra jaoks peenikeseks.

Pr. Reisberg. On juba kõik valmis pandud
Reisberg [par. poole ära.]

Milli [tuleb pak. poolt] Mamma, ma ei
söö täna teiega lõunat.

Pr. Reisberg. So?

Milli. See tuleb mulle järele. Meie sõidame
välja

[Kõlistatakse]

Pr. Reisberg. Tee lahti, Milli!

Milli [taha ära; tuleb koha tagasi ja läheb
par. poole.] Mamma, preili Gessner tuli.

3 etendus

Pr. Reisberg. Malvine. Parast Gessner.

Malvine [umbes nelikümmeend aastat wa-
na, kõhn, kartlik ja maharõhutud.] Sere,
proua Reisberg - Kas papa kodu?

Pr. Reisberg [annab talle kätt] Koputa-
ge aga unse päale, preilike! Täna ma-
ratsib ta jälle nagu metsmees.

Malvine [kartlikult] Ah palun, koputage
parem teie!

Pr. Reisberg. Wahest saate teie ühtlasi natu-
ke puhastada. Suba nädal otsa ei ole ta
mind enam tuppa lasknud. [Kõputab]
Härra professor! Härra professor!

Malvine. Et ma ära ei unusta: siin on
raha viimase kuu eest.

Pr. Reisberg [wõtab raha wastu] Kuit tal teid
ei oleks! Ja ta on misugune teie wastu.

Malvine. Mu jumal, ta on wana ja õnnetu.

Pr. Reisberg [kõputab jälle] Armas härra
professorikene!

Gessner [terjab wihaselt wälja] Pagana
paralt-mis siis on? - Ah, sina oled? Mis
sa tahad?

Malvine [kartlikult] Ma tahtsin ainult waa-
data, kuidas su käsi käib isa

Gessner. Ära lõpmud ei ole ma weel mitte.
Kui sa seda ostad! ...

Pr. Reisberg [annab Malvinele märku]

Malvine [lahub Gessneri tuppa]

Pr. Reisberg. Teie ei ole sugugi nii hää tütre
wäärt.

Gessner. Ja teie tütreid ei ole niisuguste wä-
nemate wäärt. [Karjub par. poole.] Sa
pead minu toa rahule jätma!

Pr. Reisberg. Ainult axen lahti teha, et
kõige hullum haiswälja lähub!

Gessner. Noh, kui mina teda ära kan-
natan!

Pr. Reisberg. Mis teile siis täna jälle wastu
nina juhtunud on?

Gessner. Lähel see sulle midagi korda!?

Pr. Reisberg. Mitte sina ütelda! See paras
kirjake täna hommiku... Nad saatsiwad
professori härrale wist küll jälle käsi-
kirja tagasi?

Gessner. Need lambad, need eslid -
need kirjastajad ja ajalehetöötajad!
Polatud oled sa-wäljatungatud. Kusgi leht
ei wõta enam mitte üda minu käest
wastu. Ja warem, kui weel arwustaja kohtu-
mäistja-mõök minu käes seisis ja ma
weel ametis ja auu sees olin, siis wõna-
sivad nad minu ees põrnus. Tead weel,

Johanna, kui sa minu juures teemised?

Pr. Reisberg [vaatab kartlikult ümber]

Pst! - mitte sina ütelda!

Gessner Tead sa veel, kuidas nad minu juurde tirkusivad ja šampanjer ajana woolas?

Pr. Reisberg. Kuse murdsivad nad professori härral sisse ja tema kõige parsemad raamatud estsiwad nad tal ära. Ja see šampanjer ja need raamatukesed, need murdsivad professori härra kaelalu ja tegiwad ta ametist lahti.

Gessner. Nõnda on inimesed. Si ole sul võimu - ei ole sul sõpru ega poolehoidjaid enam! Aga sodake äinult - sead. Pärast minu surma siis lõhkeb pesim. Ha, kes nii tule ja möögaga pihta anda tohiks! Ära hävitada - maa päält ära kaotada terve see pesakond! [Karjub vihaseelt par. poole.] Pagana päralt, siis jäta minu kirjutuseleand rohule! See pää-

ka naesterakwa puhtus! Kas sa ei taha
ka veel ahju puhtaks pesta?! [Sunnab
wihaseilt oma tuppa.]

Pr. Reisberg [pääd raputades] Sa lähel
weel päris hulluks. Kahju sest mehest.
[Kuulda on, kuidas eeskoja üks lahti
tehtakse.]

4. etendus.

Pr. Reisberg. Klotz. Anna
Klotz. Tere, proua Reisberg.

Anna. Üks väga ilus korter, mamma
Aruli ja sahvriga.

Klotz. Sa sugugi mitte kallid. Kui me
ühe toa ära üürime, lähel päris hästi.

Anna. Papa on ometi kodus?

Pr. Reisberg. Ja! - Miks?

Anna. Karlil on temaga rääkida [Sasa]
Räägi aga ilma häbenemata!

Pr. Reisberg. Võta enne üided ära. [Ära
minnes] Mõtle ometi, wana Reinecke
tahab. Millit maksku mis maksab.

[Mõlem. pah. poole ära.]

Klötz Wastumeelt asi.

5. etendus

Reisberg. Klötz.

Reisberg [mustas viines pebetult] Ah, teie olate! - Kõrge aam, kõrgestsündinud härrad jälle oma lihtsa nature all. Ja kõrged ülemad - ?

Klötz [otsustavalt] Ma ei tea mitte, miks te mind alati pilkate. Ma olen ju väga tõiine inimene.

Reisberg. Seda teie olate. Kui ma teid näen, pean ikka mõru rohu või mõne õnnetuse päale mõtlema.

Mõlem. [istuvad pah. poole.]

Klötz Subage - pääasi on, kuidas ma Ahnaga läbi saan, ja teie tütre õnn. Võite teie mulle midagi ette heita? Ma arwan, ma olen oma elu laitmata korralikult -

Reisberg. Nu ja - korralikult! Kui ma seda sõna juba kuulen -

Klötz. Subage - ametnikule on see pääasi.

Reisberg [kärsitult] Ja, ja - teie olete
eeskujulik inimene. Aga teil ei ole
midagi - teil ei ole kohtagi.

Klötz. Subage - lihavõttest päale olen
ma kindla koha pääl ja saan palga-
kõrgendust.

Reisberg [põlgavalt] Haha!

Klötz. Subage - kui inimene vähete
nõuetega on -

Reisberg. Ah mis - suurte nõuetega
peab inimene olema! Siis saab talt
midagi.

Klötz. Meil on ju ka natuke heinkassas
ja Anna võib lähemal ajal raamatu-
pidajaks hakata. Siis saab ta ju palju
rohkem palga.

Reisberg. Ah, nõnda mõtlete teie seda
asja? Ja kui Anna lapsi saab? Väi
ei saa teie lapsi?

Klötz [elavalt] Subage - see on minu
peresõnnas isegi kombeks. Minul on
kümme õde ja wenda. Muudugi

peab natuke kokkukeidlik olema. Täde selle tahame meie ju ka tubasid wälja üürida.

Reisberg. Ah, kui hülgaw tulewik minu Ammal on! Sääb jääb ta muudugi õige kaua nooreks ja ilusaks ja saab elu maitsta. Igawust tunda ei saa ta ka mitte. Raamatupidamine ja laste saamine ja tubade wäljaniirimine ja keetmine ja majatalitus.

Klötz [naiselt] Po, wõib ju ka abi wõtta. Reisberg. Oh ei! Ta wõib ju ka magamise maha jätta ja süüa ei ole tal ka mitte palju waja. Iga pühapäewti saab liha ja õhtuks juustukvori. Haha.

Klötz [wihasele, kargab üles] Hähärra Reisberg, see on liig; seda ei lase ma omale pakkuda!

Reisberg Ennää!

Klötz. Minus olete teie terwet, auusat seisust haawanud, kelle õlgadel riik seisab.

Reisberg Kas ei lähe see teile liig raskest?

Klötz. Mina ei tõsta oma jalga enne üle
teie läve, kui teie minu käest andeks pole
palunud. - Jumalaga! [Ruttu tagast ära]
Reisberg [järele hüüdes] Palun, ärge tulge
tagasi! - Noh sellert oleksin ma lahti.

5. etendus

Reisberg. Anna siis Milli.

Anna. Karl! - Kus siis minu Karl on?

Reisberg. Oh, see läks natuke wärske õhu
kätte.

Anna. Kuidas nõnda?

Reisberg. Tal läks süda halvaks.

Anna. Süda halvaks? Mis tal siis wiga
on?

Reisberg [kehitate algasid]

Anna. Ilma jumalaga jätmata? Kasta
siis sinuga ei rääkinud?

Reisberg. Oo, muidugi. Meie ajasime väga
wisakalt ja haritult juttu.

Anna. See on aga imelik.

Milli [par. poolt; väga peenikeses Tailor-
made-ülikonnas; kallutab edewalt punu-

57.

sasid.] Papakene, kuidas ma sulle selles
üliskonnas meeldin?

Reisberg. Peenike näed sa wälja. Kelle käest
see siis - ?

Milli. Mannheimeri käest.

Reisberg. Ei, ma arwan, kes ta maksis?

Milli. See muidugi. Esiootsa ei ole üleüldse
weel mitte makstud.

[Kõhustatakse.]

Reisberg. Sina - see on Peinecke! See õige
lahti!

Milli. Mina?

Reisberg. Ja! See on päris häa, kui ta sind
enne weel näeb - selles kleidis.

Milli. Nagu sa tahad. [Taha ära.]

Anna. Papa, sa tülitse sid Karliga?

Reisberg. Jumal hoidku.

Anna. Ja, aga siis -

Reisberg. Muid te aga, et sa wälja saad!

Mimul on nüüd muud asju paa täis.

Anna. Imelik! [Paremale poole
ära.]

6. etendusReisberg. Milli. PeinekePeineke. Ei, kuidas teie jälle wälja näete, Millixene!Reisberg. Tere, härra presidest. Ensole? Sa seda tüüb ta kõik ise - kõik oma riided. Kas natuke ära, mu tütreke!Milli [pääch nixutades pah. poole ära]Peineke. Miks te siis oma tütre ära saadate? - Teie saite emeti minu kirja kätte?Reisberg. Sain, sain!Peineke [istub par. poole] Noh, teeme siis lühidalt. Pääle palga saab ta minu käest, kui ta tubli on. Seda olen ma talle juba suusõnal. . .Reisberg [istub tema juurde] Sean, tean kõik. Minu kullatükike ei palga oma wana isa eest midagi. Hehe!Peineke [inestandult] So?! Hm. . . nuja! Sa meeldib mulle kord. Sa on nii wiisakas ja lahke.Reisberg. On! Sa süda on sel kapsel! Na -

gu kuld. Ja missugune karu! Ja juuksed!
Reineke. See on ju kõrvaline asi. Wäli-
 mised omadused - kuigi teatawat kena-
 dust päris häameelega näed - siisavad
 minu silmis alles teise koha pääl. Pää-
 asjaks jääwad inka väimlised omadused -
 iseloom.

Reisberg. On tal! Oo, sellel on alles iseloom!
 Ja haridus! Kõige uuemaid Prantsuse keeli
 raamatuid loeb ta teile.

Reineke. Nu ja, see on mulle just tähtis.
 Pääle minu majapidamise eest hoolditse-
 mise peab ta mulle veel kingutajaks ja
 ette lugejaks olema -

Reisberg. Seda wõib ta - wõib kõik!

Reineke. Iseenesest mõista, on tal minu
 juures häa elu. Selle eest wastutab juba
 minu nimi ja seisus. Teil wõib igas asjas
 täielik usaldus -

Reisberg. Härra president, kui ma seda
 ei teaks. Tünder kuldä wõinseite te mul-
 le pakkuda. Tüdruk on veel nii puhas

ja puutumata - nagu peegel. Mitte waijugi pääl, mitte plekkigi!

Reinecke. Tubli - tubli! Seda arwasin ma ka. Noh, siis maha teatud?!

Reisberg. Härra president - ma ei saa kahjus oma armast lapsekest mitte majast ara lasta. Ta on minu päikesepaiste, minu wõim.

Reinecke. Purnalus! Ta wõib teid tihti wõttamas käia - ja ikka midagi hääd kaasa tuua.

Reisberg. Ei, ei! Nii häamelega kui ma seda ka teaksin -

Reinecke. Noh, kui te oma tütre kord mehele panete, peate teie ju ka -

Reisberg. Mehele - see on üsna teine asi! Siis pühid pisarakese silmist ja armad oma isa südamele üks müks.

Reinecke. Noh andke oma isa südamele nüüd ka üks müks! - [Tõuseb üles, pahaselt.] Mis teie tahate öieti? Sga sõrme jaoks kümme wõim ma

selle koha päale saada.

Reisberg. Aga mitte ühtegi Millit!

Reinecke. Ma näen teid ju läbi, sobrake. Teie tahaksite ainult veel enese jaoks ka midagi wälja tingida.

Reisberg [aumkartust äratavalt]. Mina olen wana Preisi soldat, härra president - aumees. Mina ei kauple mitte oma tütrega.

Reinecke [õlgasid xehitades]. Kui nõnda on, siis pean ma omale kellegi teise pal-kama. [Slakkab minema] Sumalaga.

Reisberg [minu pääle kukkunult]. Sumalaga! - Üks küsimus, härra president!

Reinecke. Noh?

Reisberg. Saan ma suuremat abiraha wahest juba sel kuul - ?

Reinecke [pahaselt]. Ei tea! [Pöörab ümber; muudab tooni]. Ütelge õige, miks teie õige wastu ajate? See wõiks ju teile kõiks- dele onneks olla.

Reisberg. Kuidas nõnda?

Reinecke. Noh, kui ta minu juures ära harjub, saaksin ma - saaksin ma pärast tema eest hoolitsema, kui ta wahest mehele läheb. - [Sõbralikult] Ja nüüd oma wahel küsida: kui palju maksab siis teie isa südame müks?

Reisberg. Härra president, teie otsustate minu üle walesti. Meie oleme waered aga auusad inimesed. Mina olen -

Reinecke. Wana Preisi soldat - tean, tean. Seisab kõik artikides.

Reisberg. Mu Sunal - muidugi räägib see ka kaasa waeste inimeste juures [Pahalugemise liigutus] Tema andis ju kõik oma palga meile ära.

Reinecke. Ma arwan, ta õpib veel?

Reisberg. Oh ei! Kõik andis ta meile -

Reinecke. Seda võib ta nüüd ka.

Reisberg. Oh ei - kui ta juba majast ära on! Ja teie juures tarwitab ta ju ka palju rohkem rüideid, ja -

Reinecke. Seda kingin ma talle kõik...

Noh häa küll! [Wõtab oma kirjatariku wälja
 ja pakub Reisbergile kolm 100 margilist
 paberiraha] Aeg ajalt - meie saame ju
 näha - peawad nendil järeltulejad olema.
Reisberg. Härra president, teie ei mäista
 isa tundmusid. [Sirutab kätte rahade jälle
wälja, tõmbab ta aga jälle tagasi] Hm -
 ja, siis oleks weel midagi... Pühapäewal
 ja neljapäewal tahab ta pärast lõunat
 prii olla.

Reineeke. Mis jaoks?

Reisberg. Sunalukse, ta on nii harjunud
 nende ilusate, harmonistiliste õhtutega
 oma perekonna süles.

Reineeke. Ah mis! Müüd on tema minu
 juures oma perekonna süles. Küll see
 wein tuleb. [Pakub Reisbergile raharid]
 Siis maha tehtud?

Reisberg. Härra president, kui ma mitte
 ei usuks, et see minu lapse kasuks on.
 [Pistab raha taskusse]

Reineeke. Ja kui teil wahest kuskil mõnda

soovitust tarwis on.

Reisberg. Saan meeles pidama. Kõige armsam oleks mulle niidugi mõni kindel koht.

Reinecke [inertades] Missugune kindel koht?

Reisberg. Kõige parem niisugune, mis hästi rahulik ja mõnus on. Wähest kui kontori = wõi seltsiteener wõi kassa = käskjalg.

Reinecke. Hm - saame näha. Ma tulen umbes tunni aja pärast woorimehega tagasi, et teda ära wiia.

Reisberg. Ta peab ju enne omad asjad kokku panema.

Reinecke. Ainult kõige tarwilikumad. Muu wõite te talle järele saata. Kõik on juba tema wastuwõtmiseks walmis seatud. [Suure häameelega] Tal peab hää olema minu juures - wäga hää peab tal olema, sel wäiksel kenal plikaverel, kui ta kõiki oma kohuseid

täidab.

Reisberg. Ja saab püüdnud kõik teha,
härra president. Ja saab kõik tegema,
mis ta teil silmist ära loeb, see armas
rotikene. [Paneb äraminejale Reinecke-
le kätte südamlisult - usaldavalt otsa
pääle, või võtab temal kätte alt kinni.]

Reinecke [raputab kätte ära ja waatab
talle auukontusile sundivalt ja karista-
valt otsa, rõhatab] Hm, hm!

Reisberg [parandab sügavasti kumar-
dades oma wigat] Täatan alandlikult
jumalaga, härra president. Kõige sü-
gavam tänu! Suurem abiraha - ?

Reinecke. Taseu koke kassast wäljamaosta.
[Nikutab temale armulikult pääga, hõõ-
rub siis suure häameelega kassa] Tore-
tori! [Tagast ära.]

Reisberg [läheb talle ainult kuni toa ukse-
ni järele, teeb sügavaid kumardusi] Mul
on auu, härra president - [Hõõrub ka
kassa.] Tore-tore!

Z. ctendusReisberg. Pr. Reisberg. MilliReisberg [hüüab pah. poole] Enna-Milli!
Fulge siia!Milli. Noh?Reisberg. Keix korras. Kans korda näda-
las saad wälja. Tõesti lahke ja peenike-
ne mees! Selle juures saab sul hää ole-
ma. Ja wiib sind pärast koha ära.Milli. Oh ei. Ma lähen ju pärast. Seda
wälja.Reisberg. Seda wõid sa korra küll ka tege-
mata jätta.Milli [energiliselt.] Midagi teha, isa. Meie
sõidame krüünesse. Wana wõib oodata.Reisberg. Milli, -mina olen hää ja kan-
natlik papa - sa ei wõi küll kaevata.

Aga seekord teed sa, mis ma käsen.

Mina lubasin seda härra Peineckele.

Milli. Papa, mina -Reisberg. Mitte piuksu, ütlen ma sulle!Milli [läheb wihaselt par. poole ära.]

Mida siin kõik omale pakkuda pead
laskma!

Reisberg. Kui meie vanemad mitte oma
laste eest ei muretsuks. [Waheaeq.]

Noh, sa ei ütle ju midagi?

Pr Reisberg [kehitab pahant nägu tehes ül-
gasid]

Reisberg [paneb wainides saadud kolm
paberiraha üksteise kõrvale laua päale]

He-noh? Mis sa ütled nüüd? Ja need pea-
wad veel pögnema. Noh, wõta, pane ära.

Pr Reisberg [korjab rahad kokku] Patu-
raha! [Paneb kappi]

Reisberg [enesele] Nüüd peseb ta koha jälle
omad käed puhtaks.

Pr Reisberg. Mina pesen omad käed puh-
taks -

Reisberg [naerdes] Mis ma ütlesin?

[Kõlritatakse kaks korda wäga
kõwasti.]

Reisberg. See on See. Ma tunnen tema tõi-
bamist. Nii kõwasti ei kõlrita ükski teine.

Pr. Peisberg [lähel avama]

8. etendus

Pr. Peisberg. Peisberg. Seo

Seo [näitelawa taga] Tere hommikust, mammakene! [Astub ruttu sisse ja räägib ruttu, ilma et lausete vahel vahet teeks.] Tere hommikust, papakene! On aga täna ilm-täielik aaukartus! Seda peab ometi tarvitama. Milli ei ole veel valmis? - Mul on tema jaoks uudis. Automobiliga kruusesse Minu sõber Triebe - teie teate, selle masinatemeis terdaja poeg - põhjatu rikas poiss, kümnekordne miljonär - see on omale nimelt sarnase ristapuunuretšenud ja kutsus mind Milliga sõitma. [Silitab wurrusid.] Ja, kui luqpeetud, peenikene poiss oled! - Ja siis see auto, ütlen ma teile - täielik aaukartus! 56 hobuse jõudu - Muidu käib teie käsi aga hästi, papakene? Miks siis Milli veel valmis ei ole?

Reisberg. Ja, armas härra Meister - asi
 on nimelt see, ct.

Leo [nuttu] Minu söber Steinhausen -
 teate, parun Steinhausen, kes enne husari-
 väes teenis - ta on ju nüüd küll natuke
 langenud, aga miidü peenikene poiss.

Ma tunnen teda juba endisest saadix...

Ja, mis ma nüüd tahtsin ütelda? - Ja,
 Steinhausen tuleb ka. Raha on mul küi
 raba! Mõtelge ainult: mineval kolmapäe-
 wal võitsin ma võiduajamistel tuhat
 kaussada marka! Tuhat kaussada!

Kaheteistkümmne kordsest! Sihukene
 õnn - mis? See tähendab, siin istub õnn.

[Näitab omale otsa peäle.] Oma nutt!

Mis te ütlete selle nina kohta? Kui in-
 mesel hobuse mõistus on! [Kõputab

oma rinnatasku pihta.] Ma olen ka
 Millikesele midagi kaasa toonud. Ja

ci tea aimata! Ja saab inestusest
 kange olema. - Noh, soovite sigarikest?

[Võtab wälja] Võtke see, millel kõide

kõhu ümber on! [Annab talle tuld] Mi-
nu sõbra Grote kingitus - teate, Kohvi-
Grote... Peenikene peiss - viiekordne
miljonär! See saab neid muudugi
kõige otsekohesemal teel Hawannast -
So! Ma panen omale ka ühe narku.
[Süütab põlema] Mis - lõhn! Kõige
kõrgem aaukastus! Sellele peab teie
ütleva. [Sangeb raskesti hingates
tooli päale.] Noh, nüüd rääkige emeti
teie ka üks sõna!

Reisberg [ironiliselt] Oh, ma väin ju
oodata, kuni teie päris valmis olete.
See. Noh, teate - oieti olen ma väikene
inimene. Aga nii pühapäeva hom-
mikul, kus ühegi inimesega sõna
kõnelda ei saa. [Wõtab kella wälja
ja käärib tema üles.] Juba üksteist-
kümme läbi! Noh, kuhu siis Milli
jäab?

Fr. Reisberg. Teie ei saa mitte Milliga
wälja minna, härra Meister.

Reisberg Sellele tuldakse nimelt pä-
rast järele.

See Mis talle tehtakse?

Reisberg. Ta on nimelt- (kohmetult) en-
nast teenistusse palganud.

Pr. Reisberg. Majapreilik.

See Ma kuulen kõik aeg teenistusse
palganud ja majapreilik.

Reisberg. Ta ühe väga auustamisevääri-
lise wanema härra juurde. Kohe saab
ta siin olema

Pr. Reisberg. Härra Reinecke juurde. Kas
ta seda teile ei ole rääkinud?

See. Ja, aga ta ei tahtnud ju sugugi.

Reisberg. O, see maksab talle hiidjawa
palga. Pois saab ta ju waevalt nii palju,
et rüdeid selga saada.

See. Woh, kuulge... noor tüdruk ühe wana
härra juures - hädaohtlik asi!

Reisberg. Subage- päris wana härrase,
juba üsna hädaline.

Pr. Reisberg [järele kütes] Ja- haiglani!

Pohkem nii põetamiseks.

See. Nõnda ei ole mulle Milli aga teda mitte kirjeldanud.

Reisberg. Teie kätte oleme meie ju ka tema usaldanud. Ma loodan vähemalt, et teie meie usaldust mitte kurjasti ei tarvita.

See. Aga papavene! Auusõna! Selge aateline kraam. Oled noor, oled lõhus-aga muudu. Täiesti aateline!

Reisberg. Muudu oleksin ma ka teist keelt rääkinud. Mis minu perekonna ausesse puutub, minu armas, sääal kardan ma kodi, sääal ei mäista ma nalja. Paganä päralt!

See. Jean-pean lugu - auustan! Wana soldat! Täielik auuskartus! Püss palge! Aga mina olen ju teataval viisil perekonna liige. Sääal oleks pidanud ometi enne minu käest küsima -

Reisberg. Härra Meister! [Kõvema häälega] Ma küsin teie käest auu ja

südarnetunnistust mõõda tahate teie
tühjuskut ära võtta?

See [nina peäle nurkumist.] Ära võtta? -

Kui teie mulle tarviliku kaasawara
annate, jalapäält! Ta on mulle tõesti
armas. Auusõna! Ja mina temale
ka. - Aga waadake, papakene - mul
on naist waja vähemalt kolmekümne,
neljakümne, noh, ütleme viiekümne
tuhandega. Ei ole teisti midagi parata!
Igal inimesel on oma tragiline saatus.
Ma pean wünnati ühe wana krae wõtma,
küllil ei ole palju raha on.

Reisberg, noh, siis ei tohi teie temal ka
mitte tee pääl ees seista, kui tema
oma õime otrib.

See Teie tahate siis kahte armastajat si-
dant lahutada - teie rongaisa?

Reisberg [kawolarti naeratades.] Seda ei
taha ma - ei ole ma. - Härra Meister,
kui te mulle töötate, et te mitte salaja
kirjakesi ei saada - [Waheoeg.]

Seo. Noh? Laske lahti?

Reinberg. Siis peate temaga iga nädala
kaks korda kokku saama. Rohkem
ei näe teie tüdrukut müüd ka mitte.
[Awabukse paremal pool, hiiuab.] Milli-
minu inglise!

Etendus

Endised. Milli.

Milli [joonreb otse Seo väljasirutatud käte
walele.] Seo! - Wõrukael! [Pikk käisutus.
Musud.]

[Seisukoht ees pah. pool, järgneva kõne
sõinal.]

Seo. Minu magusake! - Ja, aga mis hulle
asju sa teid! - Majapreili? Teie see siis
sulle nalja?

Milli. Jumal, äris seisad terve päewa,
nõnda et jalad kangem jaäwad.

Seo [āhuwardab sõrmega.] Aga kas sa
ei hakka mul tempa tegema?

Milli. Niisugune wana mehike! See
juba mulle ligi ei pääse.

Seo. Pagan uskugu teid naeri.

Milli. Kui sina ainult mulle truues
jääd!

Seo. Kahju! Ma võitsin tuhast kassada
manna võiduajamistel.

Milli [suure häameelega] Seo?

Seo. Ja tahtsin sinuga hullu arja treida -
automobiliga kriünessel. Friebe on ene-
selle ühe ostnud.

Milli. Mis - Friebe - ?!

Seo. Steinhausen ja terve klube tuleb kaasa.

Milli Peenike. Muidugi tulen mina ka.

Seo. Sinu vanamees ei luba ju. See tuleb
sulle ju kohe pärast järele.

Milli. Oo, selle jätan ma istuma kus on
korkusaamise koht?

Seo. Suure Tähe juures peol üks.

Milli. Ma tulen järele - päris kindlasti.

Seo. Hüva - meie eotame kolmveerandini

Reisberg. Siigutaw - misugune esimene

armastus! Kuidas see mulle meie neoruse
ja peigmehe - põlve meelde tulitab! [Nende

juurde.) Kõss, kõss! Koost ära, teie tui-
kesed! - Nõnda siis, härra Meister-
kuni neljapäeva õhtuni! Elage hästi!
See [suudlib Millit] Jumalaga, minu
magus kalline! [Naerdes] Palju lõbu
täna!

Milli [nõndasama] Soodame!

See Jumalaga, papakene - jumalaga,
mammakene! [Panub Reisbergile
jälle sigarit] Wõtke veel üks sigarike -
ne! Maksab wiissada marka. Ma ütlen
teile, misuguseid wõib Pötschild ainult
pühapäewa pöarastlõunat suetsitada.
[Sähendusrikkalt Millile] Siis - mina
tulen punnti pääl. Hääd päewa [Ta-
gast ära.]

Milli Kina ka.

Reisberg. Kena pois!

Milli Eks ole, üks magus inimene!

Reisberg. Inimene, kes ilma sünnib.

Kahju, kahju! Kui sel nature wa'pura
oleks... [Kõlistatakse]

Reisberg [lähel ette kotta.] Nu jah, karva
päält nagu raudteerong!

Pr. Reisberg [tasa] Ma toon sinu tasku.
On kõik sees?

Milli Ei. Põletamise käärid puuduvad
wael.

Pr. Reisberg [par. poole ära.]

10. etendus

Endised Reineke

Reineke [wäljasirutatud kätega Milli poole]

Minu armas preili Milli, see rõõmustab
mind wäga, et te nõuus olete. [otab
wastust.] Saie ei ütle ju midagi.

Milli Mis ma siis ütlenä pean!

Reineke. Kas teie ei tule mitte häameele-
ga minu juurde?

Reisberg [tõukab Millit] Aga ja- ta rõõ-
mustab ju nii wäga Eks ole, sa rõõmus-
tad ju?

Pr. Reisberg [käsihoowikesega, pühub
wätikuga üle silmade.] Wabandagi. See
on mulle nii raske. Kui ma lapsesese

erimert korda majast walja pead
saatma! Ja ei ole ju weel kunagi wõõra
katusel all maganud.

Milli [pöörab ära hoiab naeru tagasi]

Reisberg. Sinu wanemate õnnistus saa-
dab sind. [Kaisutab teda.]

Reinecke. No, no - mitte nii pühalikult!
Ja ei lahku ju ilmast. Ja tuleb ju juba
homme tagasi, et oma asju -

Milli. Kas ma ei wõiks siis üleüldse al-
les homme - ?

Reinecke. Minu armas laps, täna on
pühapäew - sääl wõin ma teid seğa-
mata täitsa teie wite kohustega tutvus-
tada. Meie sööme hästi lõunat. kana-
praad kastanijatega; selle juurde klaa-
sike sexti tänase päewa auuks.

Sis wäike wina. kohwi. ma dinte-
rin teile mõne kirja - ja nõnda eda-
si ja nõnda edasi. Ohtu mängime
kaarta ehk dommed. Ükski mi-
naene ei eksita meid.

Milli [irõuliselt] See saab kole lõbus
olema. - [Wõtab oma kohvri kesse, suure
tõsidusega.] Jumalaga papa - juma-
laga mamma!

[Suudleb mõlemaid, hakkab siis nut-
ma, nagu wallatu laps, kes kuusu ajab.]

Ah Jumal - ah Jumal! Mul oli - nii
hää - teie juures.

Reisberg [silitab teda.] Üks süda on sel
lapsel. Meie näeme sind ju üksagi -

Milli [nuuksudes.] Ah - ma kardan nu-
wõoras majas - üsna üksi.

Reineke. Aga preili Milli, teie tulete ju
ühe sõbra juurde.

Milli [laseb kohvi maha kukkuda.]

Mina ei taha. mina ei taha. Mina tahan
papa juurde jääda. [Trambib jalgade -
ga ja peksab rusikatega vastu lauda.]

Reineke. Aga - aga.

Reisberg. Ärge pange pahaks! See on
ainult narvimees. Nii pehme süda,
nii temal on - nagu martsipan!

[Säheb Millile lähedale, tasa.] Seda ma ütlen sulle - kui sa nüüd wigurid tegema hakkad, kus väik kokku on räägitud!

Reinecke. Aga rahustage ennast ometi, Milline. Heitke natukeseks sohva pääle! Ma ootan nii kaua

Milli [huludes] Ei - ärge oodake - ärge oodake! Ma tulen teie juurde - aga alles homme. Ma ei ole mitte terve - ma pean woodisse heitma.

Reisberg [waljult] Milli, sa lähed otseskohe -
Milli. Muudu ei tule ma üleüldse mitte.

Reinecke [tasa] Lassee ta olla! Kui ta mitte terve ei ole. Hommeni on ta ennast rahustanud. [Kõvasti.] Ma lähen siis nüüd ära, armas laps, ja ootan teid kindlasti homme enne lõunat.

Milli [tasa muksudes] Homme lõuneks.

Reinecke Siis homme lõuneks. Jumalaga, minu armas, väike Milli!

[Ruthu tagast ära]

Milli. Sumalaga.

Reisberg [teda wälja saates] Ärge pange seda pahaks! Naesterohwad on ju kõik natuke. [Ära]

Milli [kuulab äraminejaid, kuni korridori üks kinni pandakse.]

R. Reisberg. Mis see siis nüüd jälle tähendada peab?

Milli Post-sch. - nüüd on ta ära. [Santrib lauldes nagu pöörane toas ringi] Ta on läinud, ta on läinud, ta on läinud. ta on läinud.

Reisberg [tagasi tülles, jääb imestades ukse peäle seisma] No nüüd on lugu lahti.

Milli [waatab kella] Kolmveerand kaks-teistkümmend! Kui maemale woorimehe wotan, olen ma peal üks. Suure Sähe juures.

Reisberg. Aa-ennäe-sis nõnda oli see mõeldud! Seda kulun ma ära.

Pr. Reisberg [õlgasid kehitudes pah. poole ära.] Minu parast tee, mis sa tahad!

Milli [wõtab oma käriskohvikese.]
Jumalaga, papa.

Reisberg [hoiab teda kinni.] Sa ei saanud küll aru? Sa jääd kodu!

Milli. Papa, kui sa misuguseid wigurid teed, ei lähe ma üleüldse mitte selle wanamehe juurde. Asi tahe! Mina ei lase ennast sundida.

Reisberg [leplikult] Aga, lapinene...

Milli [nojatab ennast tema wastu, silitab tema põske] Papakene... kui sul raha tarwis on... sul on ju häameelega oma salakress - siis ütle aga! Voh, jumalaga, minu armas papakene!

Reisberg. Missa selle kohwiga teed?

Milli. Ah - kui wähest hiljaks jääb! Wiimane rong tuleb ju juba kell kaks teist kümme. Siis jään ma oma sõbranna Sina juurde Potsdami.

Tead, see piirk Lina?! - Noh, jumalaga!

[Suudleb teda]

Reisberg. Noh, siis loobusta ennast õige hästi, minu ingliskene.

Milli [äraminnes, käsi ukse lingi küljes]

Täna, papa - selle pääle võid kindel olla! [Viskab talle ukse päält käemusu, siis ruttu ära.]

Reisberg [teib nõndasamuti, siis rahva poole] Uus kuldne laps!

[Eesriie laugub ruttu.]

Kolmas waatus.

[Seesama dekoratsioon. - Kuuskuud hiljem. - Kewade pärastlõunat.]

1 etendus.

Pr. Reisberg. Siss Milli.

Pr. Reisberg [istub akne juures ja õmbleb. Kõlirstatakse; taawab ja räägib juba näitelaewa taga; imestades] Milli? [Sisse astudes] Sa tulid tänan ju wara?

Milli. See ei ole weel siin?

Pr. Reisberg. Ei- see tuleb ju ikka alles kella seitsme ajal.

Milli. Papa on kodus?

Pr. Reisberg. Sa Pean ma teda nutsuma?

Milli. Ah, jata pääle! - Pärast!

Pr. Reisberg. Kas sa ei taha tassise kohwi?

[Mõlem. istuvad pah. poole.]

Milli. Ei- tänan! Ma tahtsin esiti sinuga

nature. . . Mina. [kohmetult] ma tahaksin
nimelt tänasüa jääda!

Pr. Reisberg. Oseseks? On siis härra Reineke
sellega nõuus? Sa oled minu meelest
täna nii imelik! [Waatleb teda.] Kui-
das sa siis üldse wälja näed?

Milli. Kuidas ma siis wälja nägema pean?!

Pr. Reisberg. Tüdruk - sinuga on midagi!
Oled sa härra Reinekega tülil läinud?

Milli. Ah, sellega - ! Mina ei jää enam sinu-
na. Mina kolin jälle teie juurde.

Pr. Reisberg. Mis?!

Milli. Wana on ennast hirmus näriselt
minu wastu üles pidanud.

Pr. Reisberg. Waata!

Milli [lähemale nihutades]. Mamma,
ma pean sulle midagi ütlesma.
Aga ära kohe karjuma hakka! Sa
pappale ei ole sul ka tarwis kohe. Ma
kardan papat. Mina - mina [Peatab]

Pr. Reisberg. Noh, kas räägid nõrd!

Milli. Waata, mamma. aga ära ole kuri!

Minaki saa sinna ju midagi parata. . [Nihutab veel lähemale, räägib veel tasamine ja resistab emale oma saladuse kõwa sisse.]

Pr. Reisberg [kargab vihasele üles.] Oh sina äraneeitud inimesetükk!

Milli Ema?!

Pr. Reisberg. Kas ma ei ole alati ütelnud, sellega waata ette! Sääb on meil siis nüüd see pidu!

Milli. Issand Jumal, ära ometi selle pärast misugust treedelt tee.

Seda juhtub teistele ka.

Pr. Reisberg Sina-sina liiderlik inimesetükk! No oota! Papa peenab sind siniseks ja punaseks [Jooksel ära parem. pooli.]

Milli [hüüab talle järele.] Süüa ei lase ma ennast! Katsugu ta aga seda

2. etendus

Reisberg. Pr. Reisberg. Milli.
Reisberg [laiali sirutatud kätega]

Milli poole) Minu waene õnnetu laps!

Milli [waatab talle inestades otsa]

Pr. Reisberg. Ah, misugune liiderlik inim-
setunn.

Reisberg. Ära seina, ema! Saatus on
teda raske näega kodu otsinud.

Pr. Reisberg. Sa rõõmustad wist weel pää-
legi, et wanaisaks saad? Misugune häbi?

Milli [enesele] Nüüd tuleb jutlus!

Reisberg. See naesed ei näe oma nina-
otsast kaugemale. Midagi paremat ei
oleks talle ju juhtudagi wainud.

Pr. Reisberg [wäga pahaselt] Nonoh?!

Reisberg. Ära nüüd rabandust saa!
Nüüd peab ta tüdrukku ju ära wõtma.
Nüüd istub ta lõksus.

Pr. Reisberg. Ei, see ei mõtlegi selle
pääle.

Reisberg. See lae minu mure alla. Selle
mehe teen ma tümaks.

Milli [otsustawalt] Ei isa - nii wana
mehega ei hakka ma oma wõheseid

nuoruse aastaid ära raiakama.

Pr. Reisberg. Kuuled nüüd!

Milli. Koheseri koarta mängida - kuis
kuud olen ma seda ära kannata-
nud.

Reisberg. Ja, arvad sa siis, mehele min-
dakse lõbu pärast? Abielu on äri, tee
naeste elukutse.

Milli. Tema peeg pänub ju ometigi üks-
kord terve tema varanduse.

Reisberg. Noh, siis peab ta sinu kasuks
testamendi tegema.

Milli. Noh, siis võib ta mulle naisama
ka kinkida. Selleks ei ole mul ometi
tarvis temale mehele minna.

Reisberg [järeli mõteldes]. Mitte sugugi
nii rumal, see mõte! - Nõnda lõheks
ju ka - nõnda lõheks see ka.

Milli. Hirugune wana mees! Ei, mina
tahan noort peissi.

Pr. Reisberg [tigedalt]. Peisi saad sa
ju ka, kui see mitte tüdruk ei ole.

89.

Reisberg. See on isegi ^{wägg} hääl müte. - Wanat
peab tublisti werutama; ja siis wõid sa
oma Seole minna.

Milli [langeb temale kaela.] Paparane, kui
sa seda teha wõiksid!

Reisberg. Wain ma, minu ingliskene. Selle
kapitalisti härra ja waeste cest hooldiseja
wõtan ma kord tublisti näppude wa-
hule, nõnda et ta mäletab.

Pr. Reisberg. Seie olete kaks hääd! Ja See
on ka koke walmsis wõeraste laste isa
mängima. Niisugune peenikene mees!

Milli [naerab kawalalt.]

Reisberg. Punal lammas! Ei ole tal tar-
wis sugugi teada saada! Pulmadega
wõib ju rutata.

Milli [naerab] Aga papa - seda ei ole ju
tarwis Seda ei wõi ju See teada.

Reisberg [imestanult] Kuidas nii -
mitte teada? [Saab ärkjari] ah
sina wäike raisk!

Pr. Reisberg. Ja seda ütled sa oma wa-

nematele näkku, inimesetükk?! Nii-
suguseid auusad inimesed, nagu meie
oleme, ja meil peab niusugune tütar ole-
ma!

Milli. Ah, ära ärita ennast, ema!

Reisberg. See on ju ka ükspuhas. Siis
on Seoga üleüldre vähem seeldust.

[Istub laua juurde ja võtab sulle ja
paberi kätte.] Nüüd palun ma eige
vanameest jutule.

Milli. Papa, mina ei lähe aga mitte
enam tema juurde tagasi.

Reisberg. See ei kõlbaksigi nüüd enam.
[Hakab kirjutama]. Wäga auustatud
härra.

[Pr. Reisberg ja Milli seisavad tema
selja taga ja vaatavad päält.]

Pr. Reisberg. Ole aga hästi ettevaatlik.

Reisberg. Si, tähtsaid asju ei pane ma
kunagi kirja. - Üleüldse, mina nõuan
ainult oma õigust. [Kirjutab]. Teie
kõrgeauusust palun ma alandlikult-

sõbralikult. ei see on liig nagu oma vahel-
lahkelt teada anda, kumars ja kus teie?

[Kõlistatakse]

Milli. Papa, see on wanamies - ma wuan
selle päale kihla. Ta kardab sind. Ta
ta teab, et ma siin olen.

Pr. Reisberg [taha ära]

Reisberg. Halb südametunnistus ajab teda
siia.

Pr. Reisberg [pistab pää sisse] Tema
on jah. Pean ma ta sisse laskma?

Reisberg. Ma ise lasen ta sisse. Minge
teiega! [Ajab need parem. poole ära.]

Ta ära mulle wahule tule, wanamoor!

[Kõlistatakse jälle.]

Reisberg. Kui ma kowasti rõhin, eit-sis
wõid sisse tulla ja emalt peolt sinepit
juurde lisada. [Taha ära]

Milli ja Pr. Reisberg [ära paremale poole.
Näitelawa on silmapilksaga
tühi.]

3. etendus.Reisberg. ReineckeReinecke [Reisbergi taga, kohmetult]

Tere, tere, minu armas härra Reisberg!

Noh, kuidas siis käsi käib?

Reisberg [vaatab talle ürisilmi otsa, väikese waheaja järel] Teie soovite?Reinecke. Ma läksin parajasti mööda ja tahtsin ainult waadata, kuidas sin-Reisberg [nagu enne]Reinecke [ikka rohkem kohmetades].Ja, hehe! [Wõtab sigarietu wälja].

Soovite sigarit?

Reisberg. Ei!Reinecke. Teie näite halwas tujus olewat, minu armas.Reisberg [lööb põlgawalt sigarietu kinni] Teie käest ei wõtama sigarit. Ja teie armas ei ole ma alles oieti mitte.Reinecke. Hehe. Ma ei tea tüesti mitte.Reisberg. Aga mina tean-tean kõik!

Minu tütar on siin.

Reinecke [näomäng] So? Hm... Mu ja-
rumal luugu!

Reisberg. Teie olete minu usaldust häbe-
matalt petnud. Minu laps, minu
vaene, õnnetu laps!

Reinecke. No, no - seda juhtub ju viimati
igalpool -

Reisberg [väike suurema pathosega.]
Härra! Väikige, väi ma unustan en-
nast ära! Teie räägite ühe aumehhe-
ga, ühe wana soldatiga. Teie olete ühe
tubli tüdrukü aum rüisunud.

Reinecke. Mu Jumal, seda võib ju väik
rahulikult... Ma olen ju häameelega
walmis kahjutasu...

Reisberg. Kahjutasu! Haha! - Onaimult
üks kahjutasu olemas: abiellu!

Reinecke. Nu ja, ja... Meie katsume tal-
le tubli mehe...

Reisberg. Härra! Teie peate tema ära
wõtma - ütsekohe.

Reineke. Sellega ei ole teil küll teisi taga? Mul on täiskasvanud poeg... Ei tule mul unesgi meelde - oma vanul päevil. Millile leidub juba paras mees. Kui dugi annan ma talle, mis maja sisse eadmiseks tarvis läheb, jar paar tuhat marka -

Reisberg [naerab pilkavalt.] Haha - paar tuhat marka! Teie pakute mulle raha?

Raha minu tütre arm eest? [Puhalikult]

Härra Reineke, olexin ma peenise härra, siis amaksin ma teile vastuse pistol käes -

Reineke. Ärge tehke ennast ometi naeruvääriliseks! Kui kõik sarnased tüdrukud ära võetakse... Mu Sumal, võtke ometi vastu, mis ma teile pakun. Kui kohus ennast erja sekka segab, saate teie palju vähem. Kohtusse kaebamisest ei tule ometi midagi välja.

Reisberg. Kohtusse - haha! Mul ei ole kohut tarvis... on veel teisi mõjuvaid teerid.

Reinecke [rahutult] Mis teie sellega arwa-
te?

Reisberg. Oo, teie olete waartehoolerandja,
teil on aumametid. Ma tõstan kõra-
ma panen asja ajalehtedesse - See on
neile nagu maast leitud sööt.

Reinecke. Ah, te katsute nüüsi registreerida?
[Pühib hirmuhigi otsa päält] Sel-
lega saab teil vähe õnne õlema, armas
mees. Seda ei võta ükski uus ajaleht
wastu - nüüd kuulge. Kas teil ei ole
mitte mõnda noort meest, kes - ?

Reisberg. Ja, arwate teie teie lapse jaoks
on nii kerge isa leida? [Kõhib kõwesti]

Reinecke. Noh, see ripub ju wiimati ainult
kaasawarast.

Reisberg [kõhib meest] Seda on teil hää
utelda.

Pr Reisberg [langeb nuttes sisse] Mees
Sumala pärast - Milli on sängis pikali
ja tal käib nuturamp pääle. Ja
tahab omale otsa teha. Teie olete raskest

pattu meie wastu teinud, härra Reineke
Reisberg. Raha pakub ta meile.

Fr. Reisberg. Teie peate ta ära wõtma. Meie
oleme waesed, aga auusad inimesed.

Reineke. Nüüd hakkab see ka weel
pääle! [Tasa] Saatske oma naene ära,
wõi ma lähen.

Reisberg. Mine nüüd minema, naeru-
kene!

Fr. Reisberg [nuurksudes] Minu waene,
waene laps! [Par. poole ära]

Reisberg. Waene ema!

Reineke [kärnitult] Nu ja- ja. Teie
teate siis kedagi?

Reisberg [ettewaatlikult, selle järele
kui ta näoga mänginud on] Hm.
Wäib olla!

Reineke. Noh siis!

Mõlemad [istuvad parem. poole]

Reisberg. Aga see noor mees on wäga hääst
perenkonnast. See noor mees wäib midagi
nõuda. See noor mees ei tohiks mit-

te aimata.

Reinecke. Kes ta siis on?

Reisberg. Üks noor kaupmees, kes iseseisvalt äri avada tahab. Ta sõbrustas warem Milliga.

Reinecke. Siis ilus! Ma annan. Millile pääle majasiseseadel sularahas kümme kuni kaksteistkümmend tuhat -

Reisberg [naerab pilkawalt] Haha!

Reinecke. Noh, minu pärast wiisteistkümmend tuhat - kõige rohkem!

Reisberg [lühidalt naerdes] See naeraks mind walja! Alla nelja, wiiekümme kande ei ole midagi päale hakata!

Reinecke. Sollus! Naeruwäart!

Reisberg. See noor mees wõib ju rikkaks uitmata tüdrukku saada.

Reinecke. Mina ei ole mõni miljonär! -
 ju siis kolmkümmend tuhat!

Reisberg [uhkelt] Mina ei kauple mitte oma tütre aunga - nelikümmend tuhat!

Peinecke [kindlalt] Ennast paljaks
teha ei lase ma teil mitte. Mina olen
iseseisew mees. Siis panen ma kõi-
ge pshemal korral oma aumametid
maha.

Reisberg. Kää küll - kolmkümmend
wiis tuhat ja pääle selle sissesead.

Peinecke. Kolmkümmend wiis tuhat
ühes sisseseadega! Ja nüüd lõpp!

Reisberg. Ühe tingimisega.

Peinecke. Noh?

Reisberg. Meie koguduses lõhkub wana
küster ametist.

Peinecke. Teie tahate kõrtuks saada?
Lollus?

Reisberg. Subage - ma olen ennast sel-
leks juba üles andnud. Schmokke
oli feldwebel, wana soldat nagu minagi.

Peinecke. Ja, aga -

Reisberg. Mina olen kristlikus waimus
üles kaswanud ja elanud ja mu elu -
te on laitmata. Kes wõib minust

midagi paha ütelda? Opetaja härra tekitab
minu kandidatuuri. Kui tule ka veel mulle
oma mõjuka eestkostmisega -

Reineke. Opetaja tekitab teid? - Mis te seda
kohe ei ütlet? Plus-ma-natsun!

Reisberg [sirutab talle käe] Amisõna?

Reineke. Hää küll, hää küll! [Annab talle
käe.] Minu sõna! Täänkige oma noo-
re mehega - mina räägin õpetajaga.

Paari poeewa pärast wõite minu juurde
tulla. [Hakkab minema.]

Reisberg. Härra Reineke, kas sulle ei
teeks seda asja mitte parem kirjali-
kult - notariuse juures - ?

Reineke [ukse pääl.] Teil on minu
sõna ja käsi. Sest on küllalt! [Taha
ära.]

Reisberg [temale järele hüüdes.] Sa wõid
dugi, härra Reineke - sellest on ams-
meeste wahel küllalt.

4. etendus

Reisberg. Gerner

Jessner [par. poolt; panub talle näe
ola päale.] Tubli perekonnaisa! -
Kue aja inimene! - Hehe! -

Reisberg [imestanult.] Mis?

Jessner. Perekonnatunne! Saksaa wos-
rus.

Reisberg. Teie kuulsite küll, härra profes-
sor?

Jessner [waimustusega.] Missugune
energia! Wõitlete nagu lõwi murrate
wastare põlwili. Ja ei lase teda enne
lahti kui te ta wastu seinale olite litan-
nud, nõnda et waarus.

Reisberg [imestades.] Härra professori?

Jessner. Mina olin warem ka missugu-
ne. Ma hammustasin - ma näitasin
oma kihwtihambaid. Aga need hambad
on nüüd wälja kukkunud. Seal on
weel mõned alles - ja teie ei häbene -
ei kardate põrgut. Tulewiku inimene! -
Ja alles illi! Tore tüdruk!

Reisberg Eks ole, professorikene?!

Gessner Tuleviku! - Tuli! - Tuleviku tõi! -
[Naerdes.] Soovin enne wana papale!

Reisberg [naerdes.] Sumal see on juba
kord tänapäew nõnda.

Gessner Sellaks on tüdrukud olemas
Reisberg. Tuleb ju natuke wana -

Gessner. Aga nalja teeb see siiski! [En-
selle, ära minnes.] Hahaha - tored elukad -
tuleviku tõi - l'homme future! [Saha-
par. poole ära]

5. etendus.

Pr. Reisberg, Reisberg Suis Milli

Pr. Reisberg [waatab läbi uksepraav.] Noh? -
Kas ära läks?

Reisberg [lähleb tema juurde ja soristab
talle midagi kõrwa sisse.]

Pr. Reisberg [karjub häameele pärast ja
lööb kasa kokku] See ei ole küll woi-
malik? - Mhehehe? - Wanamees! ? Küm-
kümmend ja viis - ?

Reisberg [uhkelt] Ja, kui mina midagi
rätte wotan! Sa ei tahtnud ju esite

mitte kuulda. Aga mina murdsin
ta põlvili, litsusin ta vastu seinale,
nonda et waarus.

Pr. Reisberg. Seda pean ma Millikesele...
[Puttu ära parem poole.]

Reisberg. Ktle seda meie armsale lap-
kesele!

[Wäitelawa taga on Milli rõõmsat
hõiskamist kuulda.]

Milli [par. poolt: plakutab kasa] Papa?! -
Papa!?

Reisberg. Miu ingliskene!

Milli [tantsib kõige suuremas rõõmus-
toas ümber] Herra, nüüd saan ma
oma Leo... Wana Peineke elagu! -
Sina, papa - kui Leo nüüd aga teada
tahab, kust see hulk raha tuleb?

Reisberg [kavalalt naerdes] O, jätta see
aga isa mureks!

[Kuulda on, kuidas korridori uks
lahti tehtaakse ja kinni löödakse.]

Reisberg. Kes saal siis tuleb?

Pr. Reisberg. See wõib ju ainult Anna olla.
Milli Papa, mamma, - mitte sõna sellest
 Annale.

Reisberg. Mitte selpi!

Milli [mitte ära põh. poole.]

b. etendus

Reisberg, Pr. Reisberg, Anna, Klötz.

Pr. Reisberg [inestades] Klötz - teie - ?!

Reisberg [inestades, wihaselt]. Noh? -

Härra Klötz, ma inestan üliwäga, et
 teil julgest on selle järele, mis juhtu -
 nud, jälle minu majasse -

Klötz [kohmetult]. Wabandage - Tere.

Anna [atsustawalt]. Mina tein ta sina,
 papa. Sedawisi ei wõi see ometi cdasi
 kerta.

Reisberg. Mis ei wõi sedawisi cdasi - ?

Anna [nagu enne]. Noh, et sina ja Karl -

Reisberg [terawalt]. Kes on Karl? Ma
 pean üleüldse wäga inestama, et sina
 oma wanemate selja taga ühe neere -
 mehega tutvust pead. Kölbab see ühile

korralikule tüdrukule häärt perekonnast?

Klotz [otsustavalt] Härra Reisberg, ma arvan, meie unustame mineviku kord ära. Ma tahan minugipärast süü selle tüli pärast enese päale võtta -

Reisberg, Wäga lahke.

Klotz. Täna toob mind teie juurde üks iseäralik juhtumine - üks väga rõõmustav juhtumine. - Härra Reisberg, nüüd sama sain teate, et mind teenistuses on kõrgendatud ja palju rohkem palga juurde lisatud, kui ma kunagi loota julgesin. Kuna ma pääle selle õhtutundide jaoks veel kirjuri ja teenistust olen leidnud, siis olen ma nüüd sellel seisukorral, et ma perekonda toita võin.

Reisberg, So - tõesti?

Klotz [kumardades]. Kui teie nii häa tahate olla, ema tütrele väikese veinevaka anda ja väikese summanekse raha - ainult paarsada marka -

Reisberg [pilkavalt] Heinewaka-raha?

Teie olete ju päris uhke inimene.

Klotz, Anna [ühesarraga] Härva Reisberg!

Isa!

Reisberg. Siis nõnda mõtlete teie seda asja?

Klotz. Noh, see ei ole ameti suur nõudmine. Aga majatav raha. Minu pärast ka mööbli. Meie kolime siis minu emaga kokku. Andke Annale ainult weinewaka, mida iga isa oma tütrele -

Reisberg. Kahutsen väga. Minu tütar võib nüüd palju paremaid mehi saada. Ta võib mõne õpetaja saada.

Pr. Reisberg. Õpetaja?

Reisberg. Suured sündmused seisavad ees. Sinu isa saab hiilgawa riikliku koha. Meie tõuseme kõrgematesse seltskonna kihtidesse.

Pr. Reisberg [pääd raputades]. Mihene, mihene, sa oled päast segane.

Reisberg. Mul on väga kahju, noormees.

otsige omale omainguste seast pruut.

Klötz. Teie wixate mind ucrest wälja?

Reisberg. Kõige suurema häameelega!

Ma ei kannata teid nimelt mitte silmaotsas.

Klötz. Siis ei ole mul siin enam midagi ütelda. [Slakkab minema.]

Anna. Isa, kui sa mind Karlit lahutad, siis lähen ma tema juurde, siis saan ma halvaks.

Klötz. Minu armas Anna, niusuguseid asju ei ütle üks noor tüdruk.

Anna. Meie wõime ka ilma isa lubata abielusse astuda. Tulewal aastal saan ma täisealiseks - [wõtab tema ümber kinni]

Klötz [wabastab ennast temast.] Minu armas Anna, mina ei pea seda täiesti sündmatus w^ärtu wanemate tahtmist.

Anna [imertades] Karl?!

Reisberg. Haha.

Anna [walusalt] Ni kergesti ütled sa ennast minust lahti?

Pr. Reisberg [tasa] Jumalukene, weime-waka wõiksime me talle ju, nüüd kus Milli -

Reisberg [hükkab tema kõrwale] Wait! -
Ja kui teie nüüd kuni suitsaadis kul-la sees olekrite, ei saa teie minu wai-meheks. [Annale] Niisugusele wiletsale mehikesele wiskad sa ennast kalla, kellel südant ega werd ihus ei ole - niisugusele tindimäärjale?

Klotz. Teie teotate mind teist korda, härra Reisberg - ja seekord lõpetan ma jäädawalt igasuguse läbirääkimise teiega.

Reisberg. See wõttis kama küllalt aega. Paks nahk on teil.

Anna. Karl, ära lase ennast wihast koosa wiskuda.

Klotz. Ma arwan, et ma igas asjas kor-
rekt. nagu ma seda Jumala, oma

südame tummisture ja oma ülemate ees -
Reisberg [naerab pilkavalt.]

Klotz. Kui teie mind ka pilkate, selle-
 päale vaatamata olen ja jään ma
 siiski kuninglikuks riigiametnikuks.

Ma armastasin sind, Anna, ma tahtsin
 sind sellist - sellist pettuse õhusõnnast
 wälja wüa ja sind enese kõrgusele tõsta.

Reisberg [wihaselt.] Wälja!

Klotz. Mina lopetan sellega meie kihluse.
 Siin on sinu sõrmus. [Paneb tema esua
päale] Teised ringitused saadan ma
 sulle tagasi ja palun minu omasid
 järgmise postiga kinnitatult. - Tuma-
 laga! [Tähtsalt ära.]

Reisberg [wihaselt.] Teie - teie! Haha! -
 Ah, harkka selle pärast veel wihasta -
 ma!

Anna [murekudes.] Ma teen omale
 otsa, ma hüppan wette.

Reisberg. Si, wesi on märg!

Anna. Nüüd ei tule ta ial enam tagasi.

109.

Reisberg. Tahad sa talle nüüd wähest weel
järele jooksta?

Anna. Sa ei ole mind kunagi sallinud.
Sul oli inka ainult Milli jaoks

Reisberg. Wälja-wälja! Wõi ma unustan
ennast ära!

Pr. Reisberg [wib nutjäära par poole.]

Sule nüüd! Küll me pärast juba näeme.

Anna [huludes] Ah- ma olen nii hirmus
õnnetu.

Mõlemad [par. poole ära]

Reisberg [wihaseilt.] See on nüüd tänu
selle eest, et ennast perekonna pärast
waewad ja tapad.

7. stendus.

Reisberg. Pr. Reisberg

Pr. Reisberg. Niisugune lugu. Peigmehed ei
jookse ometi mööda uulitsaid ümber.
Milli wastu ei ole sa mitte nõnda wali.

Reisberg. Sellest on ka midagi saanud.

Pr. Reisberg. Esialgu on ta ainult lapse
saanud.

Reisberg. Mina wilistan kõlbluse pääle.
Käa tagajärg on pääari elus.

[Kõlitalusse kaks korda.]

Reisberg [waatab kella.] See on Sev. Sa
wõid süa jääda, ema. Aga ära sõnagi
kõnele, enne kui ma kõhin! - Ei seda
wõiks märgata. Kui ma käed püksi-
tasuruse pirtan, siis lase Luhti.

Pr. Reisberg [läheltaha poole.]

Reisberg. Kaasawara on maalt - ühi
sinn wenna käest - kas saad aru?!

[Säheb ettenõtta.]

8. etendus

Endised. Sev.

Sev. Noh, sääl me siis jälle oleme! -

Tere, paparene! Tere, marmarene! -

Noh? [Pakub talle sigarit.]

Reisberg [lööb tema sigaristui ka
rimmi.] Sev käest ei wõta ma siga-
rit.

Sev. Te olete küll suure lüüri wõitnud? -
Milli on juba kodu?

Reisberg Million kodu-aga teiega ei
räägi ta üleüldse enam.

Leo Ah, te tahate küll väikset kõbluse-
juhtust pidama hakata, papakene?

Reisberg [mürades] Ärge rääkige
teie kõblusest, härra Meister!

Leo [istub pahem. pooli, inestades.]

Pagana pihta-?!

Reisberg [termale järelle tihes] Ma soov-
in teile õnne, papakene, teie pojaks
väib ka küll tudruk olla.

Leo Ah ei-? Tõesti?! - Tore! - Tore!

Reisberg Härra - teie räävite noorel
süüta lapsel auu ja ütlete tore?!

Leo Ärge ennast ometi naeruväärili-
seks tehne, papakene! Sii teadsite ju
karwapäält -

Reisberg Härra Meister, teie julgite seda
mulle näkku ütelda - mina olen siin
teadnud-?

Leo Ärge ometi nõnda karjuge! Seda ei
saa nüüd enam muuta. Muidugi ei

taha ma mitte näruna olla.

Reisberg. Haha - tema ei taha mitte näruna olla! Enna - mis sa ütled selle kohta?

[Pistab märku andmiseks mõlemad käed püksitaskusse.]

Pr. Reisberg [huludes] Härra Meister, teie olete ühe noore tüdrukuga häbi ja viletsusse sisse -

Seo [enesele.] Nüüd hulub see ka veel! -
[Energiliselt.] Mis teie tahate öieti minust?

Reisberg. Teie peate tema ära võtma - otseskohe!

Seo. Ei, armas härra, selle piigi päale ma ei lähe. Täielik auukartus Milli es - armas tüdruk! Aga teie teate ju - ma tahawäri awada. Alla 40 lühande seda ei saa.

Reisberg. Härra Meister, see ei anna mitte kõrgest mõttevisist tunnistust. Kui ainult viletsa mammona järel.

Seo [naerdes] Wiletsa mammona järel? Wäga hää! Teie ei ole kaupmies.

Sääl ei saa teie kõrge mõttevõiriga
kangile. Sillega ei saa äri avada
Reisberg. Subage - minu tüdruk on kaasa-
sawara.

See. Kuudas nõnda?

Reisberg. Kuudas nõnda? Pal on.

See. Palju?

Reisberg [uhkelt.] Noh, nii kolmnüüm-
mündus tuhat.

See. Ärge tehke nalja!

Reisberg. Härra Meister, mina olen wana
Preisi sõjamees -

See. Wanaid Preisi sõjamehed ei anna
ometi harilikult oma tütardele kaasa-
wara.

Reisberg [kohmetult] Ah, see ei ole ju ka
minu käest. See on... [Pistab käed
püksitaskusse.]

Pr Reisberg [appi tulles] Meie sugulaste
käest maalt. Need olwad meie juba
ammu lubanud.

See [umbusklikult.] Sellist ei ole aga

Milli mulle mitte sõnagi -

Reisberg. See tehti ka alles nüüd kind-
laks - paar päeva tagasi. Eks ole, ema?

[Tämedalt] Kust see raha tuleb, see võib
ju teile ka usna ükspuhas olla.

Leo [mõtleb] Hm... äieti küll.

Reisberg. Pääasi - ta on olemas.

Leo. Peate, papakene - seda pean ma
enne nägema - laua päale loetud!

Reisberg. On see teile kindel küllalt, kui
ta Saksa pangas seisab.

Leo. Mu Sunal, ma võtaksin Milli ju
kõige suurema häameelega. Irimene
ei ole ju ainult ärimees; tal on ju ka
süda [&] ja hing kui midu kõik kor-
ras on. - Veel midagi, papakene - sisse-
read ja veinewakk -

Reisberg. See on kaasawara juurde arvatud.

Leo. Ah ei, selle peate teie muretsema!

Reisberg. Seda ma ei wõi.

Leo. Kahetsen wäga, papake - kauplemist
siin ei ole! Mul on kindlad hinnad.

Päele selle, kätteandmise ter min enne
 pulmi! On nähtusi näitustest, kus äia-
 papa pärast äkki plehku pistis. Mina
 teen ümberpöördult. Kui ka keisr juba
 koos oleks - korter, õpetaja, mina pistan
 veel wiinast silmapilgul plehku,
 kui teie sõna ei pea.

Reisberg [waimustatult] See mu pois,
 sa meeldid mulle! Maha tehtud! Pead
 ka weimewaka saama? [annab talle
käe]

See [laksab seda naerdes] Kas sa ei taha
 mulle selle kohta mitte kwitungi
 anda? - Weil midagi, papakene! Tea-
 tawatel asjadel peab nüüd lõpp olema.
 Meie leiame sinu jaoks juba tööd.

Reisberg. Tööd? [ühelt] Mina saan ame-
 ti - sirikuameti

See. Noh?

Reisberg. Ma ei tahi veel selle üle rääkida.
 [Sähub par. poole ja avab ukse] Millis-
 minu ingliskene - kaaluta oma tulewast

meest.

9. etendusEndised. Milli. Pr. Reisberg. Suis Anna.Milli [See kaela langedes.] See!See. Füürus - mis hulle asju sa teed?!Reisberg [liigutatult.] Minu õnnistus on teil, lapsed.See [naerdes.] Amen! - Papa peab laulatuskõne.Anna [tuleb par. postl, rätik silmade ees.]Reisberg [tema juurde minnes.] Soovi oma õemehele õnne! [Pasa.] Kui sa hulud, lõõn ma su kendid katri.[Kõvasti.] Ja võta Millist eesküju. See tuleb oma vanematele rõõmu. Püüa temale järele.[Esseele Cangel ruttu.]

Neljas waatus.

[Söögituba Reisbergi uue köstri-korteris. - Keskel taga pikud kaetud pidulaud lilled, veinipudelite, klaasidega jne, laua ümber toolid - Tagaseinas keskel sissekäik uulitsa päält; pah. ja parem pool ukseid eluruumidesse. Taga parem pool kapp, päale selle üks laud. Ees pah. pool sohva Ees parem pool väike ümargune lauake kahe tooliga. Kõik solidne ja jõukusest tunnistust andev.]

1. etendus

Milli. See Sis Anna. Wimaks Pr Reisberg

Milli ja See [sunduvad üksteist sohva pääl. Milli prüu disleidis tema süles]

Milli. Minu magus peiss - oled sa õnnelik.?

See. Ta kuidas weel! [Sundleb teda.]

Milli. Saad sa mulle truu olema.?

Seo. Ja kuidas veel! [Suudleb teda.]
Anna [par poolt; jääb tähelepanemata
 seisma.]

Milli. Ma ei lase sind enam üksi Pari-
 si. Üleüldse- amüserimisel on nüüd
 lõpp.

Seo. Ei, nüüd algab ta alles pääle.
 [Suudleb teda.]

Milli. Ah sina- [museu]. Suhkrumagus-
 [museu]- Anna- [museu.] Magus-
 [museu.]

Anna [naerab pilkavalt.] Haha! Si-
 gutaw, see õrnus!

Mõlem. [kargavad ehmatamult üles.]

Milli. Sul ei ole tarwis päält waadata,
 kui see sulle wastumeelt on.

Anna. Teie teete ennast lihtsalt naeru-
 wääruliseks.

Seo. Kuidas nõnda? Meie oleme ju
 nüüd ürgi poolt tembeldatud ak-
 chupaar - limited, nagu meie inglased
 ütleme.

Anna. See ei wõi ju teile enam veingiru-
gust lõbu pakkuda.

Seo [nina pääle kurkumult.] Suba - kui-
das nõnda?

Anna. Igatahes mitte undise lõbu.
Milli [wiharelt.] Ah, sina oled ainult kade,
et sinul kedagi ei ole.

Anna. Kade - haha - sinu pääle? Sille
sinu pääle?

Seo. Sina oled aga armas. Meie ei saa ju
sinna midagi parata, et sina oma
kallikest ei saanud.

Anna. Kallikest? Mina olin kihlatud-
ma palun!

Seo. Kõh, kui ka!

Anna. Meil ei olnud niu tuleri taga - ar-
mastusega. Meie tahtsime sodata. Aga
auus kihlus ei sündinud papale.

Milli. Nüisugune häberratus.

Anna [pilnawalt.] Haha.

Seo [tõmbab Milli eemale.] Ah, jäta teda!
Miks peame me eemast oma pilmapäl-

wal wihastama!

Milli [teib ennast lahti.]

Kõlemad õed [astuvad üksteisele nagu
riukõrved wartsu.]

Pr. Peisberg [par. poolt, jääb inimestades
seisma.]

Milli. Olexsid sa oma kihlatud peig-
mehest paremini kinni hoida meist-
nud. Sääb ei wõi ju meie midagi
parata.

Anna. Kui mina teatawaid abinõu-
sid tarwitada olexsin tahtnud, na-
gu teatawad teised, siis wäiksin mi-
na ka täna walges siidis - haha -
mirdinantsiga -

Leo. Missuguseid abinõusid palun?

Pr. Peisberg [astub wihaselt wahile.]

Teie olete küll hullud? Sääb sees istu-
wad wõõrad ja teie -

Leo. Palun - missuguseid abinõusid?

Milli [wihaselt]. Missugune häbematus!

Pr. Peisberg. Kas olete rohe wait! Kuhu

see kõlba õhes kristlikus pulmas?!

Milli [nuttes.] Mamma, tema teetab mind -
minu pulmapäeval. [Tasa] Ja teib ühte-
alati märkusi.

Pr. Reisberg [vihaselt Annale.] Tüdruk, ma
annan sulle mõõda kõrvu, nii pikk
kui sa oled.

Anna. Tõtku tema mind rahule!

See. Sina hakkasid ju päale!

Pr. Reisberg. Wait. Sumala pärast!

2. etendus

Endised. Opetaja proua. See tädi.

Opetajapr. [juttu ajades.] Mina võtan
ikka kaks muna ja klaasikese portveini,
See annab jõudu ja rammu. Üleüldse,
soestisid armastab minu mees -

Tädi. Ah, sääl on ju meie armas pruut!

[Tasa opetajaprouale] Säl en midagi
nii süütat, nii tütarlapselikku, mida
suures linnas sugugi ei oota.

Opetajapr. Ja, ja, tüdrukud on tõesti
hästi ja lihtsalt kasvatatud. Nõnda

siis soostisid armastab minu mees -
Tädi Peie näete inekena wälja, Milli-
 kene.

Milli [häbelikult] Ah, armuline proua
Sev. Aga ütles oneti sina tädile! Eks
 ole, tadine?

Tädi [suudleb Millyt.] Käameelga,
 armas laps. Nimeta mind tädiks! -
 Tal ei oleks ma uskunud, et see ker-
 gepüks omale nii armsa, lihtsa
 lapse wälja otsib.

Anna [naerab pilkawalt.] Haha.
Kwik [waatavad imetades tema
 poole, mille järle ta pah. poole
 ära läheb.]

Tädi. Mis siis sinu äxerel on?

Milli. Ah, tema-tema on näwilik.
Sev. Hüsterilik.

Tädi. O, o! Sinu pruudi juures meel-
 dis mulle just see, et ta ihu ja hinge
 poolst nii terve näib olema.

Dr. Peisberg Proua ülemkooliõpetaja

on liiga lahke.

Ses ja Milli [par. poole ära.]

Opetajaproua. Nonda siis, minu armas
proua ülemkooliõpetaja, soovitsid
armastab minu mees. [Waatab uuri.]

Issand Jumal, kohe kaks! Ja ta ei ole
weel lusikatäit suppigi söönud... oma
nõrga kõhuga. Kks saatkond pidada
ka weel enne sööki tulema?

Dr. Reisberg. Ja, sõjameeste seltri poolt.
Tädi. Ma leian, see on imelikena, et
teie seda kõike üheskoos pühitse-
pulmi, sünnimisepäewa, jubileumit
Opetajaproua. Siis nestabaga weel kauem
enne kui lauda saadaakse.

3. etendus

Endused. Reisberg.

Reisberg, [tagast, pikk must kum seljas,
valge kaelaside, püstvärre, torukübar,
kauluraamat; pühalikult häälel.]

Sere, auustatud õpetajaproua! Sere,
auustatud ülemkooliõpetajaproua.

~
Opetajapr. Ja minu eeres?

Reisberg. Opetaja härra saab kohe siin
 olema. Meie ristime selle haige kap-
 sesese enne ära, kui ta paremasse
 ilma viinus. Ja õpetaja härra jagas
 nii ilusaid ülen dawaid sönu! Ilm
 täis kurvastust ja muret, ilm täis rõõ-
 mu ja elu - mõlematega meistab
 tema teine saada. - Ah, minu auus-
 tatud prouad, meil on ilus, aga raske
 ja iseenest arasalgaw elukitse.

Opetajapr. Nüüd saab ta^{aga} teie näljane
 olema.

Dr. Reisberg Ja peab kohe klaasikese veini
 ja tassikese buljongi -

Opetajapr. Ah ja - buljongi! Aga munaga!

Reisberg. Kas prouad ei tahaks ka midagi
 süüa?

Dr. Reisberg (kargab üles.) Palun, minu
 daamed - türiks keoksi.

Reisberg. Minule lubate teie küll kurb-
 tuse ja mure ilmast rõõmu ja tütuse

Ilma üle minnes nature puhata.

Õpetajapr. [ära minnes] Aga ma pa-
hun, ainult munavollast! [Fädile]

Nõnda siis svestirid armastab minu
mees-pikantsed ja teravad- [juba
näitelawa taga] ja hästi paksult ha-
put koort.

Mülem. pruud [par. p. ära]

4 tennis

Reisberg. Pr. Reisberg siis teatidus ja
Kõveraõnntsa-Mare.

Reisberg [istub] Anna mulle midagi ham-
ba alla pista! Mul kukub juba võht
saapasäärde.

Pr. Reisberg [toob ruttu ühe veini pudeli,
sauve jne. kapist] Õpetajapruud on
tüesti väga kena naesterahvas, aga
tema must siidikleit on õmmeluste
kohast juba päris õre. Ja mõtle smeti:
See tädi kutsus mind oma poole kü-
lasse. Tema õnnis mees oli tagawa-
raväe ohvitser. Mõtle smeti: päris õige

tagavarawäe ohwits'er!

Reisberg [kuna ta par. pool laua juures
söök ja jook.] Ah mis. Tal ei ole ju raha.

Pr. Reisberg. Noh, nii peenikestel inimes-
tel ei ole ju raha tarwisgi.

Reisberg. Siis ei ole nad nimelt mitte pee-
nikesed! - Nelikümmend marka sain
ma kaubandusmüüri käest hädaristi-
mise eest. Näed sa, see on alles peenike
mees.

Soatüdruk [tagant] Kõetri proua, kõetri
proua, saäl on üks daarne, kes teiega
rääkida tahab.

Pr. Reisberg. Üks õnnesõowiga?

Soatüdruk. Üks wäga peenike daarne.
Suure sullega kübaraga

Pr. Reisberg. Ma laseu paluda

Reisberg. Kes see siis wõib olla - ?

Soatüdruk [laseb kowera kontsa Marie
sisse ja läheb jälle ära.]

Reisberg [wälja swutatud kättega, suga-
wasti kurnardades tema poole.]

Minu auustatud armuline proua, süda-
mest tere tulemast -

Pr. Reisberg. Kellega mul aau on?

Kõwerakontsa Marie. Oi hildeke - on siin
aga peenine! Teie mees on nüüd
kõster? No see on!

Pr. Reisberg [kangesti kohkudes] Jumala
parast, mis teie siit tahate?

Marie. Noh, oma sõrmust wälja osta. Siin
on raha.

Reisberg [tasa] Ma arwan, sa oled kõik
tagasi andnud? Anna talle sõrmus
kätte - ruttu - ilma protsentideta! Ma
lähen ruttu sisse, et keegi ei tuleks. [Kõwasti]

Teie saate oma sõrmuse - aga siis ärge
ennast enam siin selles kristlikus majas
näidake. [Par. poole ära.]

Pr. Reisberg. Odake siis. Sa ärge kellegagi
väärige. [Pah. poole ära.]

Marie [imertades] Noh see on aga! [Waatleb
lauda]

Pr. Reisberg [ühe karbixesega tagasi]. Siin

on. Seeb kahesakümneid marka.

Marie. Protsenta teie ei tahagi?

Pr. Reisberg. Need kingin ma teile.

Minge aga. Puttu, ruttu!

Marie [marxab.] Ilma protsentideta?

Kes seda on kuulnud?

Pr. Reisberg [pahaselt.] Siis minge ometi!

See näete ju, siin on pidu.

Marie. Siin on küll pulmad? [naerdes]

Jaa, ja - ma lähen juba! [pilgates] Kõstri
proua! Suurepäraline nali!

Reisberg [par. poolt vihasealt tema poole]

Kas inka veel siin olete? Kas teil ei ole
weel oma sõrmus käes?

Marie [naerdes] Kõik korras! Kui mul
kord jälle raha tarvis on -

Reisberg. See maja on kristlik maja.

Meie ei laena enam printide vastu.

Minge, minge!

5. etendus.

Endised. Opetaja. Soatüdruk

Soatüdruk [Lasebõpetaja pah poolt

sisse] Palun wäga, õpetaja härra!

Reisberg [teib kõige suuremas wõttes kumardusi pea õpetaja, pea Marie poole, kuna ta teda nähtawasti auupaklikult taha poole saadab. Seisab mõlemate wahel.] Tänan wäga, armuline proua!

[Kumardus, tasa] Wälja, wälja! - [Kõwasti Alandleri teener, õpetaja härra! [Kumardus]

See oli meile suureks auuks armuline proua! [Kumardus, tasa] Kas saab warti- kas saab warti? - Ma seisan koke teie teenistuses, õpetaja härra, [kumardus]. Täage jumalaga, armuline proua. [Kumardus, tasa] Mitte piunksu, ütlen ma teile! -

[Kõwasti] Palun, astuge ometi lähemale, õpetaja härra! [Täab-tagumise ukse juurde seisema, mille ta õpetaja eest kinni paneb.]

Pr. Reisberg [on Marie, kes ainult ükskord waerab, tagumise ukse juurde saatnud nõndasamuti waheldamisi õpetaja ja tema ees kiiksusid tehes.] Kõrge aiu,

õpetaja härra! - Jumalaga, armuline
 proua.

Mõlem. naester [taha ära]

Õpetaja. Arge laske ennast excitada, ar-
 mas kõster! Saatke oma wäöras -

Reisberg. Ma ei jätta ometi õpetaja härra-
 rat ukse kus miil eimene nõrd ann
 on, oma lihtsa katuse all -

Õpetaja. Kes see proua sus oli?

Reisberg. Uks endine waeste eest hooldaja.
 Inimesed on minu wastu nii lahked.

Õpetaja. Seda olete teie ka ära teeninud. -
 Noh, ei olda weel mitte lauas? Teie ei
 oodanud ometi mitte minu pärast?

Reisberg. Meie ei hakanud ometi ilma õpe-
 taja härrata. - Meie peame aga ka weel
 sõjameeste seltsi ootama. Kas õpetaja
 härra ei tahaks rennisi wahest na-
 tuse kehakinnitust wõtta?

Pr. Reisberg [tulub tagasi].

Õpetaja. Noh, selle kohta ei ütle ma ei,
 minu armas kõster. Mul on päris

ennistatud inu-wõib küll ütelda: päris
 walg. - Enne on mul aga üks armas
 ülesanne tähta [Wõtab kinnise umbraku
sees kirja tasust] Serentsi koguduse
 kiriku-nõuukoogu ja waimulikeude
 poolt wäike annetus tänase päewa
 kuldeks. [Annab Reisbergile.]

Reisberg. Opetaja härra?!

Pr. Reisberg. Mehekene, mehekene - siis
 täna anneti!

Opetaja. Juba hää! - Meie kõik teame,
 missugune tubli, korralik mees teie
 olete, kes raskest saatuselõõksidest
 wapralt lobi on wõidelnud ja iska
 kristlikul wiisil oma eluted rännanud

Reisberg. Opetaja härra, kui te minu
 südames lugeda wõiksite! Kertuma ta
 tänu oma häategijate wastu. . .

Opetaja. Hää küll, hää küll, armas keester! -
 kuidas on siis teie wäikse mehakimistu-
 sega?

Pr. Reisberg [par. poole näidates] Ope-

taja härra jooks on juba tassike kul-
jungi valmis.

Reisberg. Ma olen ainult lihtne mees,
aga -

Pr Reisberg. Meie oleme wärsed, aga
auusad inimesed.

Reisberg. Täewas õnnistagu õpetaja
härrat.

Õpetaja Hää küll, hää küll!

Õpetaja ja Pr Reisberg [par. poole ära]

6. etendus

Reisberg. Pr Reisberg, siis Anna
Reisberg [terbuttu umbesku lahti,
lulb raha ära, ninutab rahul alles
pääd ja pistab raha ruttu taskusse,
kui ta naest tulewat kuulib.]

Pr Reisberg [tuleb tagasi]

Reisberg [wahasult tema poole.] Kui
õpetaja selle naese tüxi ära tundnud
oleks. Oma äranõetud tüdrukutega
teed sa mind wiimati wäl ametist
lahti.

Pr. Reisberg. Karjuga veel kõvemine, et
võivad kuulaks. Niidsama oli alles
skandal.

Reisberg. Kuidas nõnda?

Pr. Reisberg. Sa pead Anna kord tublisti
käsile võtma! Ja teie ühtepuhku tahen-
dusi. Messis on ta juba ammu, sest
saadix kui Klötz omafted lāks. Kuid
kus ta Milli weinewanna ja pruudi-
ehteid nägi, on tüdruk päris nagu hull.

Reisberg. No võtku teda! Kus see tüd-
ruk on.

Pr. Reisberg. Kõõgis istub. täies piidulii-
konnas.

Reisberg. Sa tood ta kohe siia!

Anna [purtab päa pah. poolt uksist
sisse; tahab kohe jälle ära minna]

Pr. Reisberg [mittu temale järel ja toob ta
wägri sisse.] Ei, mu tütar - sa jääd
siia!

Anna [tõnudes] Emma, ma karjun, kui
sa mind lahti ei lase.

Reisberg. Noh, tee aga seda! Siis saad sa midagi näha.

Anna. Ei, siis saate teie midagi näha.

Reisberg [vihaselt tema poole.] Kuidas sa oma isaga räägid?! [Seisavad üksteise vastu vahtluses valmis.]

Fr. Reisberg. Sumala pärast, mees - võerad!

Anna [naerdes] Teie võerad on mulle üks kama kõik.

Reisberg [järeleandes, pehmelt.] No, ütlesige, Anna - mis siis on sinuga? Kes on sulle siis midagi teinud?

Anna. Kes minule -? Selle üle parem arme räägime, isa. Wõi arvad sa, mul on haameel, et Milli kõrk - mu - na mina [tasukuratikusse nuttes] nii õnnetu olen.

Reisberg. Ah - küll tuleb kord ka sinu kätte.

Anna [pilxavalt] Haha!

Reisberg. No midagi, nii palju nõuda, nagu Milli, ei väi sina mitte. Tema on

jub. a kord palju ilusam ja peenem -

Anna. Ja auusam! - Mina olen teed teinud ja kerknu hoidnud, et auusal viisil onnelikusis saada. Aga seda teie ju ei tahtnud.

Reisberg. Ah mis! Uhe kirjutajakese jaoks oleks sa liiga häa. Wei mõtled sa ikka veel selle inimese pääle?

Anna. Muidugi teen ma seda. - Aoad sa, ma lasen ainukesse mihe, seda ma kunagi armastanud olen, nii kergesti lahti.

Reisberg. Hobi, ta viskas ju sinu sernuse sulle jalgade ette.

Anna. Teie tegite, et see nõnda tuli. - Ja häbenema peidi ta meie pärast. See on teid tundma õppinud. Mina ei tahaks ka mitte niusugusesse perekonda astuda, kes kerjamisest elab ja -

Pr. Reisberg [wihaukt] Ah, sina -!

Reisberg [waigistades] Pat, eit! - [Pehmelt, wimati taskurätikuga mängides.]

Mis p[ar]ast olen ma siis kerjanud? Sest et ma t[ö]d teha ei saa - oma laste p[ar]ast, et neil ükskord. . . See on nüüd t[un]nu selle eest.

Anna. Ah, j[ät]a õige need wigurid, isa!
Mind sa ei peta. Ma tunnen sind põhja-
luskult.

Pr. Reisberg (nagu enne) Oh sina igavene?
Reisberg (nutu) Pst! et! - No ütke õige-
mis sa siis õieti meist tahad - he?

Pr. Reisberg Tahad sa wõhest kõik inimeste-
le ära rääkida - mis?

Anna. Jumala eest, mul oleks lusti sel-
lens. Ja ära teeninud olete teie seda ka
minu poolt.

Pr. Reisberg (ahwardades) No katsu aga!

Isa peksab sul kõik luudkõndid -

Reisberg. Wait, et! - Noh, siis tee emeti-
tee seda emeti! Kutsu emeti nime-
sed sisse ja ütke neile: kõstri härra
on kelin ja tema naene on pantide
wastu raha laenanud ja -

Pr. Reisberg [kohkumult] Mees - Jumala pā-
rast! Mul jāab hing kinni!

Anna [kehitab olgased] Ei! Teil ei ole
tarwis kartat - Tāe olete kord minu wa-
nemad, kuigi teil mulle hāād eskuju
andnud ei ole ja minuga ūmber kai-
nud olete nagu -

Pr. Reisberg. Ja seda peab oma enese kap-
sel omale utelda laskma.

Anna. Minulle ei aitaks see ometi enam
midagi. ja teile teid teeks see ainult
weel halvemaks. Ainult aritama ei pea
sa mind - mulle mitte risti tee pāale
ette tulema! Muidu unustan ma ennast
ometi weel kord āra. Ja kui ma selle
pāale mõtlen, et teil selle minu natukesel
eluõnne ārahavitaimud olete, mis ma
omale waiwaga - [utab oma taskurätikusse]

Pr. Reisberg. Ole aga wait, mu tütreks. Seda
saab jälle hāaks teha. Ma rāāgin siige ise
kord selle misjōh klōbziga. Nūid, kus
meie kōstrid oleme.

Anna Heia sina emad näpud sellest
emalt, ema! So - ja niid ei ole meil
küll ^{emad} üksteisele midagi ütelda! [Pabr.
poole ära, rätinut silmade ees hoides.]

F. tendus.

Reisberg. Pr. Reisberg.

Reisberg. Ei, misugune elukas! Ma ta -
haksin ainult teada, kust mina misu -
guse tütre olen saanud.

Pr. Reisberg. Alessid sa seekord temale
tema kirjutaja jätnud, nagu mina
tahtsin! Aga siis ei olnud ta sulle
peenine küllalt. Ja Milli pidi kõik
üksi saama. - Oieti on tüdrukul päris õi -
gus: häbenema peaksime -

Reisberg [viharelt] No niid viharata sina
mind ka veel. Mina unustan ennast
ka ära, kui mind äritatakse.

Pr. Reisberg [vägistades.] No, no! - Ole niid
wait!

Reisberg [viharelt] Minu pärsart wõib ta
oma kirjutaja wõtta ja selle juurde karta -

lid süüa. Mina oleksin temale mõne õpetaja muretsenud.

Pr. Reisberg. Ah, sa oled päärt lage! [Par. poolt naer ja kära. Üks hücatakse lahti.]

Leo [hüäl näitelava taga] Tulge aga, tulge aga, härra professor.

Gessner [hüäl] Larke mind lahti!

[naer, kära.]

Pr. Reisberg [kohkunult] Sumala pärast - professor! - Oh, oh, nüügunne pulm! Kuu ta juba mõõda oleks!

8. etendus

Endised Gessner, Leo.

Leo [on purjus Gessneri käe alt kinni wõtnud ja tõmbab tema wägiri tupsa, mida ta palju kenelemisega warjab.] Süa tulge sisse, härra professor! - So, ja müüd istuge natuke! [Parab tema uhe tooli pääle, par. poolle]

Gessner [purjus, mitte liialdatult] Subage, noorimees - mina ei ole mitte wärimud. Mis pärast wäate teie mind süa? Saäl -

sääb on väga kena. Ma pean ometi
selle papuga sääb veel edasi selle üle -

Leo. Aga professor - teie heidate ju õpe-
tajaga paha nalja? [Tasa Reisbergile]

Sa on terve pudel portweini sees

Gessner. Ah mis! Meie... meie waidlesime-
hinge - hinge suremature üle. - Haha,
see papp ja terve kupatus uruwad veel -
su - suremature sisse... Hahaha! [Kar-
gab püsti, tahab keskele minna.]

Reisberg. Oh sa taewane taadise küll!

[Lööb ihmatahult käsa kokku.] Härra
professor!

Leo [tasa] Õpetaja nägu - nii piirk!

[Wib professori pah. poole.]

Pr. Reisberg. Härra professor - teie olete
siis ühes kriitikus majas.

Gessner. Haha! - Teie - haha - teie olete
nüüd ka papid. Need turedad mets-
loomad - haha - on nüüd ka -

[Sangeb sohwa pääle.]

Reisberg. Jumala pärast, ärge nõnda

karjuge!

See [tara] Päiesti täis! - See peate tema korvale teinetaama-woodisse - luku taha! Muidu tuleb skandal.

Reisberg [raputab unist Gessnerit.] Herra professor-kasteie ei taha natuke pikali heita?

Pr. Reisberg [nõndasama teiselt poolt] Kui süüa saab, siis kutsume me teid.

Gessner. Mina ei taha süüa - juna tahan ma. Shampanjert! - Minu juures kodu woolas shampanser ajana. [Wajub jälle unisesse olukusse.]

Reisberg ja pr. Reisberg [raputavad teda, ja ajawad ta püsti.]

Gessner. Kus on see papp? Tahab minule publikit selitada! Haha! - Ja Straussi ja Kenani ja Nietzschet. Haha! Kõik lollus!... Haha!... Senti... senti! - Andke mulle klaas senti - teie elukad.

Reisberg [tõmbab wankujat edasi] Tulge õige woodisse!

Pr. Reisberg [teiselt poolt] Puttu, mees -
rittu!

Gesener, Hei - haha - teie meeldite mulle
humsasti - kristlik maja - haha - kas
wõi karju! [Kuna ta ühendatud jõul ära
viidakse, karjub ta ikka kõvemini, ka
weel ukse taga] Tore kupatus! - Haha!
See papp ja terve see - haha - terve see
kupatus.

Kõik kolm [pah. poolt ära]

See [üks, pääd raputades] Paganasid,
see tröödel!

Reisberg [tuleb kohe tagasi] So! - Emma
wõtab tal saapad jalast ära ja paneb
ukse lukku.

See. See wana elukas on kangest teis.
Aga kuule, papa - selle teinetaksin ma
nii rittu kui waimalik omal kaelast
ära. Opetaja tegi näo! Ja teised härrad.

Pr. Reisberg [tuleb tagasi] So - nüüd
magab ta! Siin on wõti.

Reisberg. Seda pean ma ütlema - esiti

sinu daamed, ja siis sinu professor!

Pr. Reisberg. Tema ei ole mitte minu professor.

Reisberg. Muidugi. Sinu pärast jätsime me ta majasse - kaastundmusest.

Pr. Reisberg. Ku ja, misugune wana mees, kelle käsi warem nii hästi käis.

Reisberg. See on tema oma süüd. Ameerikad inimesed aitab Jumal ikka. Aga inimesed, kes midagi ei usu - mitte publikugi. Wälja see mees - wälja! Minu majas ei ole rummi jumalasalgaate jaoks. - Ja siis ei ole meil seda ju ka enam nii wäga tarwis.

J. Ateridus.

Endised. Milli

Milli [par. poolt, wõtab oma mehel käe alt kinni.] Papa, wõerad lähewad rahutuks. Kõigil on nälja.

See. Mõh tehke, tehke, et ükskord sööma ja juoma saab. Niisugune wedelemine!

Reisberg. Me peame ju sõjameestest seltsi

astarna.

Pr. Reisberg. Mina ei jõua ju neid kõiki
ära sösta.

Leo. Noh, siis oleksid sa nad omale
warem tellima pidanud. - Pulmad -
sündimispäev - jubileum. seda võiks
en ühe korraga liig palju.

Reisberg [pahaselt]. Ah, see on minu asi.

Leo. Si, see ei ole mitte sinu asi, kui
mina pulmi pean.

Reisberg. Mis teon see siis on?

Pr. Reisberg. Sht! - Opetaja härra!

10. etendus

Endine. Opetaja Reineke. Natuke pärast
Anna [pah. poolt], tädi ja õpetaja proua
[par. poolt].

Opetaja [lõpetab söömist; Reinekele.]

Nüüd võiks õige juba kord süüa
saada.

Reineke. Ah, saäl on ju terve armas
peresünd koos. [Läheb Milli juurde ja
võtab ühe chtearja taskust, puhalikult.]

Minu armas laps, ma tahaksin juhtumist
 tarvitada, et teile väikest kingitust,
 mälestust selle aja pääle, mis teie minu
 majas mööda saatsite. Teie täitsite
 nii truult ja enesealgawalt kõik oina
 kohused. Ma saan icsa hää meelega
 selle pääle tagasi mõtlema. (Annab
asja temale; tase.) Ange wana Reinecke
 mitte täitsa ära unustage!

Milli (awab karbikese) Ah kui ilus! Mam-
 ma, see waadake ometi! Oo, härra Rei-
 necke.

[Kõik unustawad kõwade hiietega ehte-
 asja, mis käert kätte käib.]

Fr. Reisberg, Milli, mu laps - siis tana ometi!
 Nagu isa on ta minu wärtne olnud, see hää
 härra Reinecke.

Reisberg [Reinecke kätt surudes.] Härra
 Reinecke, teie olete shentlemann pää-
 laert jalatallari. Minu tütar ei saa ial
 ära unustama, mis ta teile wõlgnab.
See [nõndasamuti] Härra Reinecke,

meie juures saate teie alati kodu leidma -
kodukolde - home - nagu meie inglased
ütlemel.

II. etendus

Endised. Toatüdruk. Siis Sõjameeste selts
oma presideedega. Par.

poolt kaks naart ja üks vanem naarte-
rahvas ja kaks naart meest.

Toatüdruk [jookseb hingetult sisse, tõm-
bab tagumise klaasvise lahti.] Sõja-
meeste selts - Sõjameeste selts!

Reisberg. Wümaris on eti!

Pr. Reisberg [jookseb taha] Palun, minu
härrad, astuge lähemale! See on meie
auuks, minu härrad...

[Umbes kaksteistkümmend vanemat
ja nooremat sõjameest, kurtades hal-
vasti istuvas kübedes ja tõuküba-
rates, mõnedel on auurahad ja ristid,
astuvad sisse ja jäävad taga presidendi
ümber seisma; näol mitte liialdatud.]

Reisberg. Seltsimehed, ma olen nii ütlemata

inertand ja rõõmus.

Pr Peisberg. Missugune aau, minu härrad!

President [sõjamehelik wälimus, täris-
bernega, astub ette ja rõhatab] Auustatud
seltsimees Peisberg - auustatud pidulikused!

[Karjub kõnet kõwa häälega, raskete
sõnade kaupa, komandeerimise toomis,
wäikeste waheaga dega, kuna ta wäikete

wahel sõnu oma manshettide päält ära
lueb. Kui ta edasi ei saa, siis rordab ta
wünasid sõnu weel kõwema häälega.

isearanis mürustawalt aga sõnu: „seltri-
mees Peisberg. Mitte liialdada.“ Meie

oleme siia kerkimise tulemuse - sündmuse
puhul, mis niisama rõõmustaw, kui
haruldane on. - Seltsimees Peisberg! -

Teie soldatisüda tuksub teie rinnus -
juba kolmekümmend aastat. - Sest nii kaua

kannate teie - kerri kuubi. - Aga ta tuk-
sub ka - juba wiskümmend aastat -

sest nii wanaks saate teie tänä. - Ja

sega peab auustama - seda peab auustama!

Hääled Bravo! Bravo! [Häärekütu
sumin.]

President [ministawalt] Seltsimees
Reisberg!

Leo [pahem pool, tasa] Püss palge!

Milli [naendes] Aga Leo!

President Seltsimees Reisberg! Teie ei
ole mitte ükski wana tubli soldat -
teie olete ka tubli wõitleja elus -
kes raskete tõnnide järel - wiimaks
rahm sadarnasse jõudnud on.

Leo Ah, nüüd räägib ta merewäest.

President Seltsimees Reisberg! Koigi-
päält olete teie aga aumees - ja
isamaalane läbi ja läbi. Teie olete
halliks läinud kõikide nende oma-
dustega, mis meest, kodanikku ja
perekonnaisa eliwad.

[Pah. poolt kolin, nagu tõukaks keegi
wartu ust ja wiskaks millegagi ukse
pihta; selle juures on kuulda
Gessneri häält [kaigelt hüüdwat.]

Tehke lahti! - Tehke lahti!

[Inimesed vaatavad üksteise imestas-
des otsa, sunnin.]

Reisberg [tasa] Suinala pärast - wai-
gista seda professorit!

Pr. Reisberg [tähelepanemata paku poole
ära.]

President [en wahapääl oma pahema
mannheti päält kõik ära ligenud ja
asub nüüd parema juurde, et ennast
rahustada, kordab ta wiimseid sõnu]

Mis perekonnaisa - perekonnaisa chi-
wad...

Leo. Bravo, bravo!

President. Meil on üles andeks-teile mitte
üksi-oma kõige südamlisemaid
õnnesõnuisid jälgade ette panma-waid
ka teile teatada, et teie meie seltsi-teiseks
presidendiks olete walitud.

Koik. Bravo, bravo!

[Plakrutatakse näsa. - Opetaja, Rei-
neke ja teised wõivad, päale saatkonna]

kes ühtlase grupena seisab, aruavad
Reisbergi ümber, temale kõvasti õnne
soovides ja tema kätt raputades.)

President [karijub wahela.] Üks silma-
pilks - üks silmapilks! Veel tuleb
midagi. Seltsimees Reisberg, mul
on veel ülesandeks, teile seda väikest
annetust - seda väikest annetust -
[otsib meeleheitlikult oma kuu ja
püksitasakes.] Kust ta siis - ? Kas wähest
keegi teist annetuse - ?

[Kõik sõjamehed otsiwad ka oma tas-
kud läbi. - Rahutus. - Sumin.]

Reisberg [tasa Seule.] See ära needud profes-
sor! - Homme lendab ta majast välja.

Õpetaja [Reinokule] Tä on minne pidukõne
täiesti eest ära pidanud. Mis ma pean
nüüd veel ütleva? Tänapäew räägi-
takse liig palju.

Dr. Reisberg [tulib tagasi.]

President [leiab wiimati otsitawa arja
oma kuu tagumisest taskust ja ar-

nab ta pühalikult Reisbergile.] Seltsi-
mees Reisberg! - Selle väikse annu-
tuse annama meie kõikide nimel
teile ära. Seltsimees Reisberg - hurra!
[President kirjub igakord esiti üksi
hurra: siis alles kordavad seda sõja-
mehed misama- ja kõik kolm korda
ühte meodi.]

Sõjamehed Hurra-hurra-hurra!
Reisberg [võtab annetuse vastu.] Seltsi-
mehed... Ma olen liig sügavasti liiguta-
tud. [Mäng tassuratsiooniga.] Kes minu
südant tunneb. Kustumata tamm on
sinna sisse raiunud ja- [Äkki teisel too-
nil.] Sohin ma paluda, minu härrad
klaasike veini ja väike suupiste.
Palun minu härrad, siia sisse! [Ta
näitab parem. poole, kuna pr Reisberg
ukse lahti tõmbab. Kõik woolavad
kõvasti rääkides kõrvale tuppa.
Jääb ainult Anna, kes üks jalg teise
üle, sohva peal pah. pool istub ja

Reineke ringitust vaatab, mis kõige
winnati tema kätte sattunud on. —

Reineke, kes teda juba kõne ajal waadeldud on, läheb silmawirjaks ka ühes teistega wälja, jääb aga wiimisel silmapilgul maha ja paneb uuse wimse aramine ja järel kinni.]

2. etendus.

Reineke. Anna.

[Jutt algab poole häälega.]

Reineke [lähemale astudes, kumartab üle sohwa seljatoe] Käib teie meeldiwat preili Anna.

Anna [ohates]. O ja! Ilusad riided!

Reineke. Ja selle juures ohkate te?

Anna. Kui noor tüdruk oled. Sa hankisid ka häämelega niusugust asja saada [Hoiab et ema riina kohal.]

Reineke. See oled ju ainult teie teha.

Nii ilus tüdruk nagu teie! Ei, tüdruk!

Seda näeb alles selles kleidis. Ma imestasin päris. Peie näete tänanü — nü —

hoopis teistmoodi wälja!

Anna. Teie ei ole mind veel siidikleidis ja friseuriga näinud. Sääb see wähe ar. Ma olen juuksa nagu tuhkatriinuwumber jookunud. Sääb ei kingi siis muudugi üksigi inimesele sulle midagi. Millis ei ole mind mitte nii rumal. See armastas ja elas ja ei keelanud omale kunagi midagi.

Reinecke (inestades) So-o? - Ma arwan, tema järelle waadati wäga walgelt.

Anna (naerab pilkawalt) Selle järelle?!
Hä! - See wõis teha, mis ta tahtis.

Reinecke. So-o-o? - Hm, hm.

Anna. Ja wümati sai ta veel omia aiustaja ja suure hulga raha - nõndanime tatud² onu käest maalt.
[Opitaja toomis.] Nõnda tasub taewas woorust!

Reinecke. Mis pärest siis nõndanime tatud²

Anna. Härra Reinecke, peate teie mind

nii rumalaks?! - Selle sarnast märka d
ometi, kui naesterahwas.

Reineke. Waata ometi! Mis tase tüdruk
teie olete!

Anna [merudalt - pilkawalt]. Minule
ei andnud onu maalt mitte kaasawa-
ra. Ja mina olen ometi teesti kihlatud.
Ja, aga see ei kõlwanud isale. Minu
oma oli tolle liig aius.

Reineke. Woh, tõestige emmast - kull
leidub juha mõni teine. Üks on nusa-
ma hää kui teine. Es pea ainult mit-
te elu pääle raskest waatama! See
kõik kaasa - maitse kõike! Siu-
mene elab ju ainult uskord! Ja-
hm, hm. Mis teie arvate?

Anna [kes teda ei mäista]. Ah, nüüd
on mul ainult veel üks sissew. wälja-
ara sellert majast. Sga hinna eest?

Reineke [eneseli]. Sga hinna eest?
Hm, hm! [istub tema kõrwale sohwa
pääle]. Mis siis, lapsukene?

Anna. Ah, mulle on siin väik kuni
süt saadik, ütlen ma teile. Ja papa,
teate, see on nii alatu minu wastu -
üleüldise, nii nõune.

Reinecke Tean ma, tean ma. Aumees-
käikstega! - Noh, hui, hui. seda soo-
wi ei ole ju nii raske taita, minu ar-
mas preili. Sõal väikes ju nõuu leida.
Anna [waatab imestades üles] Kuidas
nõnda?

Reinecke [äkki] Kas mäistate keeta?

Anna [imestades] Keeta? - natuke.

Reinecke. Kurrirja mäistate teie ka ja
kirju kirjutada ja kaarta mängida
jne - jne. Kas teie ei tahaks mitte mi-
nu juurde tulla kii - ?

Anna [pilkawalt] Kii majapreili?!

Reinecke. Kii majapreili, sekretär jne.
Ma arwan, mere saaksime väga hästi
üksiteisega läbi, teie - huhe - Teie väike
saatan! [Nihutab lähemale ja katsub
termal piha ümbert kinni wõtta.]

Anna [nähutab eemale]

Reineke. Kui te mulle lubate, et te vähemalt üheks aastaks minni juurde jääte, siis luban mina teile -

Anna [nagu enne] Et mu maalt jälle oma helde näe avab.

Reineke. Hehe - väga häa. Parant võite te mu duugi teha, mis te tahate - minupärast. wõi oma wanale kallikesele mehele minna.

Anna [nagu enne.] Mu maalt niiretub siis kõige eest.

Reineke. Haha - väga häa! Niisugune tark kelmikene! Niisugune väike saatan! - Noh, kas oleme ühel nõul?

[Wõtab tema ümbert kinni tõmbab teda erese poole]

Anna [lööb talle näe pääle, tõukab tema eemale ja kargab üles] Ah, niisugused plaanid on teil?! Teie jääte häameelega perekonda - eks?

Reineke [nina pääle kukkunult, istu-

des] Kuidas teie arwate?

Anna. Kahju, et weel kolmandat öde ei ole. Sellel weiks siis minu järele aum olla.

Reineke. Aga preili Anna!...

Anna. Palun, jääge istuma - [põlglikult] wana härra! - See wõib ju wana - moodi olla; aga mina aumstan kord juba tundust. Ja ma saan siiski weel oma wana kallikese - ja kui ma pen- nide kaupa koguma peassin! [ühing- lahtise ihtekarbinusega]. Jumal, ma olen ju naesterahwas. igauks ehil ennast häärnelega. . . Aga teie che- pfiu pagan! Parem mitte! [Klopsab kar- lei kinni ja wiskab sohwa pääle] Kui mind minu wana kallike enam ei taha ja murdu ka mitte keegi, kellel aiusad plaanid on - wõh, hää küll, siis ma ei taha wanduda. Wahest ütlen ma siis ka ühel hääl päewal: inimene elab ju ainult üks kord. Aga

suis -

Reinecke. Noh, suis - ?

Anna Gius otsusid ma omale mõne
teise, härra Reinecke. See jaoks
olen ma liga häa Jumalaga, wa-
na härra! [Naerab teda wälja] Haha-
parandage ennast! [Pöörab naerdes
ara, et por. poole minna.]

[Et silmapilgul hakkab paremal
pool sõjameeste selts kõvasti kuulma:
„Heil dir im Siegerkrant, Feise salmi
juures langub ruttu essee.”]

Sõpp.

